

Vittorio Franceschi

ŠAH BRAT

(SCACCO PAZZO)

Dva čina

Lica:

Antonio, oko četrdeset godina

Valerio, koju godinu stariji

Marianna: oko trideset godina

S talijanskog jezika prevela Petra Knok

PRVI ČIN

Prvi prizor

Dnevni boravak jednog malograđanskog stana. Uređenje u stilu pedesetih godina s televizorom u boji i drugim novijim predmetima koji pokazuju miješanje stilova, bez nekakve pažnje i ukusa. U dnu, vrlo prostrani prostor pod lukom koji vodi u hodnik. S onu stranu luka su vrata sa zamagljenim staklima koja vode u kupaonu. Pokraj vrata, s desne strane, jedan veliki prozor sa zamućenim staklima koji gleda na dvorište zgrade. S desne strane u hodniku nalaze se ulazna vrata stana koja gledaoci ne vide. S lijeve strane nalaze se vrata spavačih soba koja gledaoci također ne vide. S desne strane zida, prema kraju hodnika, nalaze se staklena vrata koja vode u kuhinju. Pokraj vrata buffet pun boca i igračaka. Prema prosceniju, nalazi se prozor koji gleda na ulicu. Između prostora pod lukom i desnog zida, naslonjena na zid u dnu prostorije, nalazi se velika vitrina prepuna raznih predmeta, od posteljine do igračaka, koje su posvuda. Na vitrini je velika budilica koja već neko vrijeme ne radi te moderan radio. Između prostora pod lukom i lijevog zida nalazi se tronožna vješalice na kojoj visi jakna, suknja, pregača, vjenčanica, a iznad su još dvije perike (jedna sijeda i jedna plava) i šešir u Borsalino stilu. Podno vješalice, par ženskih cipela s niskom potpeticom i par bijelih cipela, također ženskih, s visokom potpeticom. Uz lijevi zid nalazi se komoda s telefonom, a pokraj paketi bilježnica i noteza i drugih stvari iz papirnice. Hrpa je visoka i natrpana, ali uredna. Prema prosceniju, nalazi se mala, ali neuredna hrpa dječjih časopisa. U sredini prostorije je stol s dvije stolice. Ispod stola je električni vlakić s rotirajućim svjetlima. Na prednjem dijelu pozornice, s lijeve strane, nalazi se televizor u boji s ekranom okrenutim prema dnu. Ispred televizora, prema publici, je naslonjač. Drugi identičan naslonjač nalazi se s desne strane pozornice i okrenut je prema dnu.

Jutro u ranu jesen. U kupaonici, neprijetvorno i bez zadovoljstva, muški glas pjeva dječju pjesmicu. Valerio izlazi kroz kuhinjska vrata. Ide do vješalice i bezvoljno odijeva suknju, pregaču i sijedu periku i pokuca na vrata kupaonice.

Valerio

Antonio....

Antonio

Krak! Bum! Ta-ta-ta-ta!

Valerio

Toni, sve je spremno.

Antonio

Ne mogu! Rat je. Beng! Bum! Stum!

Valerio

Doručak!

Antonio

(Oponaša let aviona) Moouuumm...

Valerio

Ne možete potpisati primirje? Poslije čete nastaviti.

Antonio

Ne! Rat završava kad ja hoću!

Valerio

(Vraćajući se u kuhinju) Dobro, dobro. U svakom slučaju, doručak je spreman. (Ulazi u kuhinju. Za koji trenutak otvore se vrata kupaonice i pojavi se Antonio. Odjeven je u otrcanu pidžamu punu mrlja, a preko nje nekad bijelu košulju koja je sada masna. Na nogama ima par crnih cipela. U jednoj ruci drži vlak, u drugoj mali tenk)

Antonio

Neću med! (Stavlja tenk na stol i okreće ga prema avionu. Tenk zapuca) Ta-ta-ta-ta! Moouuumm.... Beng! (Ponovo ulazi Valerio s poslužavnikom. Na njemu su šalica, kruh, maslac, dvije staklenke marmelade i banana. Valerio stavlja poslužavnik na stol)

Valerio

Sjedni. Pripazi na ponašanje. (Antonio posluša)

Antonio

Jesi li ga bacio kroz prozor?

Valerio

Što?

Antonio

Med.

Valerio

A... da, da. Bacio sam ga.

Antonio

Je l' eksplodirao?

Valerio

Kao bomba. Skoro je pogodio kamion. (*Antonio se veselo smije, maže marmeladu na kruh i jede dok s drugom rukom i dalje okreće avion. Zatim i Valerio sjedne, malo odmaknut od stola*)

Antonio

A ti, mama, nećeš jesti?

Valerio

Već sam doručkovala.

Antonio

Misliš da je plava kosa plava samo zato da bismo mogli imati plavuše?

Valerio

Da, baš zato.

Antonio

Plavuše poput Elisabette?

Valerio

Ajde jedi. (*Stavlja mu hranu u usta. Antonio se i dalje igra avionom i tenkom*) Tko pobjeđuje?

Antonio

Amerikanci. Ta-ta-ta-ta! (*Pušta avion da padne u šalicu s bijelom kavom*) Pao je!

Valerio

(*Naglo se digne i ošamari ga*) Budalo!

Antonio

(*Takoder se naglo diže*) Ne! Mama me ne tuče!

Valerio

A možda si zaboravio.

Antonio

(*Malo ogorčeno*) Ne! Tata da, mama ne.

Valerio

Kako god, nema više bijele kave. Ako hoćeš, popij ovo što je ostalo.

Antonio

Puna je nafte. Pogodio sam ga u rezervoar.

Valerio

A onda pojedi bananu.

Antonio

Neću.

Valerio

Onda će ju ja pojesti. (*Ispruži ruku da uzme bananu*)

Antonio

Ne! (*Zgrabi bananu, brzo ju oguli i odgrize veliki komad. Valerio uzme poslužavnik s ostacima doručka zajedno s aviončićem koji je još uvijek potopljen u šalici*)

Valerio

Spremi se, vrijeme je da ideš u školu. Jesi li oprao zube?

Antonio

(*Jede bananu velikim zalogajima*) Ne, neću ih oprati, neću ih oprati. Povrijedila si me, mama.

(*Baci koru banane*) Neću ih oprati! I daj mi natrag moj avion! (*Valerio zastane, uzme avion iz šalice i snažno ga baci prema Antoniu*)

Valerio

Živjela mornarica!

Antonio

(*Izbegavajući avion koji pada prema naslonjaču s desne strane*) Ti nisi mama! Nema smisla da se praviš. Nisi mama!

Valerio

Dobro, ja sam tvoj brat, otkrio si me. (*Ulazi u kuhinju*) Jesi li pripremio torbu?

Antonio

Ne idem u školu. Ja sam dobar dečko. Svi drugi su zločesti. Uhvate me i onda mi ukradu figurice. I onda ih ja pljunem. I onda me oni tuku. Zato jer još nisam velik i jak. U četvrtom razredu sam još uvijek najmanji i ako pobjegnem, uhvate me i ukradu mi olovke. Ja ne idem u školu. (*Valerio ponovo ulazi, skinuo je pregaču*)

Valerio

Da te opet pitam? Trebam li inzistirati?

Antonio

Ne, dosta za danas.

Valerio

Ja silazim, već je osam sati. Moram otvoriti dućan. (*Skida suknju i periku i vraća ih na vješalicu*)

Antonio

Kad se tata vraća?

Valerio

U pola jedan. Ako ne bude kupaca, možda i prije.

Antonio

Zašto Lucia više ne dolazi?

Valerio

Znaš li koliko Lucia ima godina? Sedamdeset i tri. Od onda je prošlo jedanaest godina.

Jedanaest godina je ona držala ovu kuću u redu. S tobom u njoj. I sad joj je više dosta.

(*Nestane u hodniku*)

Antonio

A sad ostajem sam cijelo jutro.

Valerio

(*Ponovo uđe navlačeći jaknu*) I ja sam stalno sam. (*Uzme nekoliko paketa bilježnica*)

Antonio

Hoću dadilju.

Valerio

Nema ih za djecu poput tebe.

Antonio

Traži dalje.

Valerio

Ali kad odbijaju.

Antonio

Kučke.

Valerio

Ti si jedno previše posebno dijete.

Antonio

A one su sve previše posebne kučke.

Valerio

Trebala bi žena u ovoj kući, to i ja znam. Gledaj ovo... (*Pokretom ruke pokazuje nered sve uokolo*)

Antonio

Nisam ja, to si ti napravio.

Valerio

Moram ići. (*Tonom koji pokazuje da iste upute daje već tisućiti puta*) Ne javljaj se na telefon.

Ne pali plin. Ne piški u gaće. Ne ostavljam otvoren frižider. Ne diraj utičnice. Pospremi svoje igračke. Ako me trebaš, pozvoni i doći će. Ali samo ako je hitno. (*Uputi se prema izlazu*)

Antonio

Valerio...

Valerio

Da?

Antonio

Koliko bi danas Elisabetta imala godina?

Valerio

Trideset i osam.

Antonio

A koliko bih ja imao?

Valerio

Četrdeset i dvije.

Antonio

A koliko imam?

Valerio

Sedam. Osam. Tri. (*Nestane u hodnik s desne strane*) Šest. Deset. Dvanaest. Četiri. (*Čuje se zvuk ulaznih vrata koja se zatvaraju za njim*)

Antonio

Star sam kao dinosaur, makar umirem mlad kao pupoljak. Je l' tako mamice? U proljeće ničem jako polako. Prvo prstić, zatim cijela ručica, pa cijeli ja. Onda kada sam upoznao Elisabettu, tek sam bio niknuo, a ona me skoro zgazila. Onda sam joj viknuo «pazi!» i ona je poskočila i nije me zgazila. Ljubav na prvi pogled! (*Glasno se smije. Potom se smiri*) Da sam rođen u vrtu, ne bismo se nikad sreli. Međutim, niknuo sam na puteljku, između dva kamena, a ona je taj dan prolazila tamo. Srećom! Halo? Halo? (*Gleda si u prsa*) Elisabetta je lijepa, a sve druge su ružne. Ako netko kaže da ne, popiškit će se. Reci ne, ako se usudiš! Sve ružne, sve ružne, sve ružne! Gledaj da hoću! Gledaj da hoću! Upozorio sam te! Psss... Psss... (*Popiša se u gaće, stojeći širom raširenih nogu, blaženog i tragičnog izraza lica dok se svjetla lagano gase*)

Drugi prizor

Vrijeme ručka. Na sceni nema nikoga. Čuje se otvaranje i zatvaranje ulaznih vrata. Čuje se par koraka u hodniku i pojavi se Valerio. U ruci nosi dvije plastične vrećice iz trgovine. Sekundu kasnije, čuje se Antonijev glas iz spavaće sobe.

Antonio

Tata, jesu to ti? (*Valerio ne odgovara*) Jesu ti, tata?

Valerio

(Umorno) Da, ja sam. (*Stavi vrećice na stol i odlazi u hodnik svlačeći jaknu. Kada se ponovo pojavi, ima na sebi jaknu i šešir koji su visjeli na vješalici. Iz jednog džepa na jakni izvadi naočale koje stavlja na nos*)

Antonio

Valerio mi je obećao da ćeš se vratiti ranije. (*Valerio upali televizor i sjedne u naslonjač kada uđe Antonio*) Bok, tata.

Valerio

Bok. (*Uzima daljinski upravljač dok ga Antonio ljubi u obraz*)

Antonio

Nećeš me pitati koliko je sedam puta sedam? Ha? Nećeš me pitati sedam puta sedam?

Valerio

Sedam puta sedam?

Antonio

Četrdeset devet.

Valerio

Bravo. Daj da čujem vijesti. (*Čuje se najavna špica vijesti*)

Antonio

Gladan sam.

Valerio

Sada ću spremiti ručak. Samo da čujem najave.

Antonio

Jesi li danas puno fotokopirao?

Valerio

Da, dosta. Daj da čujem.

Antonio

Krivo, krivo, krivo. Kad je tata bio tu, nije bilo kopirnih strojeva, ti si ih postavio. Je l' tako tata? Je l' tako tata?

Valerio

Da, tako je, tako je. Dok sam ja radio, nije ih bilo.

Antonio

Da te opet pitam?

Valerio

Može.

Antonio

Jesi li danas puno fotokopirao?

Valerio

Dok sam god ja živ, u mojoj papirnici neće biti nikakvog kopiranja. Ako staviš taj stroj, gotov si, samo se o njemu moraš brinuti. Ja više volim bilježnice, olovke, nalivpera.

Antonio

A gumice?

Valerio

I gumice. (*Nagne se prema televizoru kako bi bolje čuo*) Šuti sad. (*Antonio sjedne na rukohvat naslonjača*)

Antonio

Jesu li pera još u smeđoj kutiji?

Valerio

Pera?

Antonio

Ja sam volio brojati pera kada sam dolazio u dućan. Slagao sam ih u red gore na pultu i brojao sam ih. Ti si govorio: «Bravo, samo ti broji pera.» Reci mi istinu, dao si mi da ih brojim zato da budem dobar.

Valerio

Nije bilo potrebe. Bio si mirno dijete.

Antonio

Nisam bio gnjavator? Nisam bio zločest?

Valerio

Da, malo, kao i sva djeca. Oprosti. (*Da bratu znak da šuti i sluša TV*)

Antonio

Bilo ih je preko dvjesto.

Valerio

Čega?

Antonio

Pera. Posloženih u red.

Valerio

Sada više nitko ne koristi pera.

Antonio

Zašto?

Valerio

Zato jer danas imamo kemijske olovke. Daj da čujem. (*Pojača TV i sluša vijesti. Antonio se digne, uzme šarenu gumenu loptu i svom snagom je baci na pod. Valerio se trgne*) Tiho budi!

Antonio

Povedi me sa sobom u dućan. Obećavam da neću nikoga gnjaviti.

Valerio

Uf! Ne mogu, shvaćaš? Moram raditi, posluživati mušterije. A kako će ako ti budeš tamo?

Antonio

Sramiš se?

Valerio

Ma o čemu pričaš?

Antonio

Misliš da ne znam? Misliš da ne razumijem?

Valerio

Ako već znaš, ne gnjavi me. Pusti me na miru!

Antonio

Gladan sam!

Valerio

Pa jedi onda! (*Ustane i prospe na stol sadržaj dviju plastičnih vrećica*) Ovdje imaš kruh, šunku, masline, sir, banane, pa jedi! (*Učini pokret kao da će ga udariti*) Jedi!

Antonio

Mama, tata me tuče!

Valerio

Životinjo!

Antonio

Mama, mamice!

Valerio

(*Skida jaknu i šešir i baca ih daleko*) Dostaaa! (*Padne u naslonjač*)

Antonio

Trebao si prije kočiti!!! (*Valerio šuti*) Ti si kriv. (*Gledaju se*) Trebao si prije kočiti. (*Uzme loptu i u ritmu ju nabija o pod, pjevajući i gledajući Valerija ispod oka*)
 Kruška, jabuka, šljiva,
 Mene voli Iva,
 A ja Ivu neću,
 Strpam ju (ga) u vreću.

(*Gleda brata*) Elisabetta dolazi sutra ujutro da mi doneše zlatnu dugmad za manšete. Ona ih je odabrala. (*Valerio ugasi TV, digne se i postavi stol*) Da si ti moja mama, pomogao bih ti postaviti stol. (*Valerio odlazi do vješalice, stavi sijedu periku, vraća se prema stolu, zastane, vrati se opet do vješalice, smota hlače i odjene suknu, napravi par koraka, zaustavi se, pokupi jaknu s poda, objesi je, skine naočale i stavi ih u džep jakne, pokupi šešir, objesi ga, napravi grimasu i ispusti smiješne zvukove, Antonio se smije kao dijete pred klaunom*)

Valerio

Idi operi ruke. (*Ponovo objesi šešir*)

Antonio

Da, mamice. (*Trči u kupaonicu. Čuje se mlaz vode. Onda se opet pojavi i trči do stola*) Prvi!
 Aaaa...!!! (*Otvori usta čekajući da mu netko da hrani*)

Valerio

Prvi zalogaj ti ja dam. Ali poslije moraš sam jesti. (*Daje bratu šnitu šunke zamotanu oko grisina. Antonio zadovoljno žvače*)

Antonio

I ti!

Valerio

Ja nisam gladna.

Antonio

Ti nikad nisi gladna, mama. Zašto mama? (*Valerio ne odgovara*) Zašto?

Valerio

Kada ostariš, više nisi toliko gladan. (*Otvara novine, čita rastreseno*)

Antonio

Glad je dobra. Aaaahhhmm!!! (*Uzima velike zalogaje, glasno žvače i jede otvorenih usta*)
 Kada budem velik, bit ću jako gladan. Tako će Elisabetta biti sretna. (*Odjednom postane zamišljen*) Već je tako dugo nisam vidio. Je li se razboljela? Ili je otišla? (*Zadrhti. Valerio ustane i skine periku i suknu, objesi ih, uzme s vješalice vjenčanicu i plavu periku, uzme s*

poda bijele cipele i nestane u hodniku) Mama, gdje je Elisabetta? Mama, gdje je Elisabetta? Gdje je moja plavušica? Pazi na zavoj! Pazi na zavoj! Evo ga! Zid je tamo! Koči! Koči kretenu...!!! Crack! Sblem! Badadaba-baaam!! (Ustane, čini se kao da će mu tijelo eksplodirati. Na kraju se sruši na pod i sjedne. Vrti glavom u krug) Mama, gdje je tata? Tata, gdje je mama? Mama, gdje je Elisabetta? Nema nikog? Elisabetta, gdje si? Brojim do tri, 'ko živ 'ko mrtav! (Okrene se prema dnu prostorije: tamo je Valerio s plavom perikom u vjenčanici. Teško se drži na nogama u cipelama s visokom potpeticom. Antonio je sretan, smije se i plješće rukama. Mrak)

Treći prizor

Predvečer. Antonio, zavaljen u desni naslonjač, čita Disneyeve stripove. Valerio sjedi za stolom i čita dnevne novine. Antonio se smije glasno okrećući stranice stripa.

Valerio

Je li dobar?

Antonio

Strašan.

Valerio

Koji mu je naslov?

Antonio

Paško Patak u paklu.

Valerio

Uf, strašno!

Antonio

Vrag ga hoće ispeći na vatri. Ali nije to vrag, to je Hromi Dabo odjeven u vraga.

Valerio

I uspijeva li?

Antonio

Što?

Valerio

Pojesti ga.

Antonio

Nećemo nikad saznati, ako me ne pustiš da čitam.

Valerio

Oprosti. (*Vrati se čitanju. Antonio sve brže i brže okreće stranice i na kraju baci strip daleko*)

Onda?

Antonio

Sve je bio samo san. Zapravo, Patkova noćna mora. Što je to noćna mora?

Valerio

Ružan san. San kojega se bojiš i nakon što se probudiš.

Antonio

Zašto?

Valerio

Zato jer u tebi ostavlja nekakav osjećaj tjeskobe koji dugo traje.

Antonio

Više od jednog sata?

Valerio

Ponekad da.

Antonio

Više od jednog tjedna?

Valerio

Može trajati i cijeli život.

Antonio

Kao moje odijelo. (*Tišina. Oboje su zamišljeni. Zvoni telefon, Valerio ustane i javlja se na telefon*)

Valerio

Halo? Bok! Da, doma smo. Baš sam te htio nazvati. Ne, ne još, zapravo, natuknuo sam nešto, ali da, sada ču mu reći. (*Gleda Antonija koji ga promatra*) Treba i njega pitati za mišljenje, zar ne? Naravno, nazvat ču te. Ma ne, odlučili smo. U subotu. Zašto? Zar ne mogu poslati nekog drugog? Koja gnjavaža! Šteta. Onda te očekujemo u nedjelju. Budi točna, dobro? Točno u deset. Čekamo te. Bok. Da, reći ču mu. Zadovoljan je. Bok. (*Spusti slušalicu, smiješi se*)

Antonio

Tko je to bio?

Valerio

Marianna. Pozdravlja te. (*Antonio sjedne među svoje igračke*) Moja zaručnica. Znaš da sam zaručen. Da, u biti... imam djevojku.

Antonio

Ja ju ne želim vidjeti.

Valerio

Doći će k nama. Ali samo za vikend. Zapravo, niti to. Samo u nedjelju, u subotu ne može. Nakon toga ćemo vidjeti. To je samo proba. Uspio sam je nagovoriti. Nije htjela doći, znaš? Ali ipak sam je uvjerio da dođe. Siguran sam da će ti se svidjeti. Postat ćete prijatelji. Ha? Nije dobra ideja? (*Antonio se digne i ode ispod stola igrati se električnim vlakom*) Ako neće ići... (*Raširi ruke kao da hoće reći «strpljanja»*) A ako će ići, vratit će se. Neki drugi vikend,

onda opet drugi vikend... i onda će ostati. (*Slegne ramenima*) To je više-manje to. (*Smije se. Vlak juri*) Ha? Ču-ču (*Oponaša zviždanje vlaka*)

Antonio

(*Tihim glasom*) Ču-ču

Valerio

(*Sjedne na pod pored Antonija koji, na koljenima, slijedi vlak*) Kuća je velika... ja sam već u godinama... ako budem još čekao... znaš, danas je teško pronaći ženu. Lakše je naći muža! (*Smije se. Antonio podigne vlak s pruge i vrati ga uokolo i sam se vrteći na koljenima*)

Antonio

(*Tihom, sa suzdržanim bijesom*) Ču-ču...

Valerio

(*Govori brzo, kao da na neki način želi dostići vlak*) Pravit će ti društvo, bit će često kod kuće, vidjet ćeš. Ima agenciju, znači radi, hoda okolo, prodaje kuće... Lijepo, zar ne? Ima i puno slobodnog vremena, pa te može voditi van, ja baš i nemam vremena. Lijepo ime, Marianna, ha? Veselo. Simpatična je! Naravno, bit će i ja ovdje, ali vidjet ćeš, sve će ostati isto. Ništa se neće promijeniti: vlak, lopta, sve će biti kao prije, kao sada, samo... imat ćeš obitelj, eto. Htio si dadilju, a sad ćeš dobiti sestricu. Nije li to bolje? To je puno bolje, zar ne? (*Antonio plače*) Plačeš? (*Odlazi do vješalice i uzima «maminu» odjeću*)

Antonio

Nije istina da sam zadovoljan.

Valerio

Bit ćeš uskoro. Čim dođe Marianna.

Antonio

Lažeš.

Valerio

Vidjet ćeš kako je draga. Marianna je lijepa. I pametna. Ah, nisam ti rekla, odlično kuha. Radi kolače bolje od mene. (*Antonio se okreće prema Valeriju koji se već preodjenuo*)

Antonio

(*S blagim smiješkom*) Bok, mama.

Valerio

Bok, zlato.

Antonio

Ti poznaješ Mariannu?

Valerio

(*Brišući mu suze*) Dobra djevojka.

Antonio

Ja se bojim.

Valerio

Čega?

Antonio

Marianna će naviti sve satove. I onda će se opet po cijeloj kući čuti tik-tak. I onda će mi narasti brada. I otpast će mi kosa. Tik-tak... tik-tak... (*Rastuži se*) Marianna će naviti sve satove. Ako si mama, znaš što mi moraš reći.

Valerio

Hoćeš da ti pročitam priču o vremenu?

Antonio

Da. (*Uzme knjigu iz ormarića te ju pruži Valeriju*)

Valerio

Znaš što nam poručuje priča: samo se odrasli trebaju bojati vremena. Djeca se nemaju čega bojati.

Antonio

Vrijeme ima cipele koje škripe. Svako malo ga čujem kako ide gore-dolje po hodniku.

Valerio

Reći ćemo mu neka hoda boso. (*Valerio sjedne u lijevi naslonjač i čita. Antonio mu sjedne uz noge*) Djeca su prijatelji s vremenom. Kada ga sretnu, pozdrave ga i igraju se zajedno. Neki ga nose pinča-lonča, neki, oni zločesti, mu podmeću nogu. Ono se smije, pušta ih da rade što hoće, ponekad im čak da i bombone. Ali poslije, kako rastu, djeca postanu sumnjičava. Skrivaju najvažnije stvari od njega, neki se prave da ga ne poznaju, ako ih pita nešto, ne žele mu odgovoriti. Ne tretiraju ga više kao prijatelja, nego kao neprijatelja. I ono ne razumije zato što se ono nije promijenilo, vrijeme je uvijek isto. Htjelo bi se još šaliti s njima, sada kada su ozbiljni ljudi koji trče amo-tamo, nemaju nikakvo poštovanje prema njemu koje ih pokušava zaustaviti uz bilo kakvu izliku: kamenčić u cipeli, zvijezda padalica, ptičica koja se pokaki...

Antonio

(*Smijući se*) Na glavu?

Valerio

(*I on se smije*) Da, na glavu!... Ali oni ne razumiju i umjesto da se zaustave, oni trče još brže nego prije i psuju. Kažemo da vrijeme prolazi, ali nije tako, vrijeme stoji. Mi smo ti koji neprestano trčimo. (*Zatvori knjigu*)

Antonio

A zašto čujem njegove cipele?

Valerio

Knjiga to ne kaže. Možda zato jer još nije shvatilo tko si ti, može li ti vjerovati. I jer nije sigurno, hoda gore-dolje po hodniku. Malo je izgubljeno, jadno.

Antonio

Ako dođe Marianna, što ćeš joj reći?

Valerio

Reći će joj da ne dira satove.

Antonio

Marianna je plavuša?

Valerio

Marianna je brineta.

Antonio

I udat će se za mog brata?

Valerio

Vjerojatno.

Antonio

Koliko godina imam za Mariannu?

Valerio

Koliko hoćeš.

Antonio

Tisuću svjećica, može?

Valerio

Može.

Antonio

Ali nemoj joj reći da piškim u gače.

Valerio

Obećavam.

Antonio

Ne, zakuni se.

Valerio

Kunem se.

Antonio

Ne, zajedno. (*Zajedno*)

Kunem se, kunem se,

???

Tko izda, taj je pizda.

(*Smiju se. Mrak*)

Četvrti prizor

Noć. Valerio na TV-u gleda boksački meč. Ton je utišan. Srće viski. U prostoru ispod luka pojavljuje se Antonio u potkošulji i gaćicama. U ruci drži maramicu. Ostane kratko gledati u tišini. Onda glasno puhne nos. Valerio ustane i krene prema njemu.

Antonio

Prehlađen sam. (*Valerio se vraća prema televizoru bez da je rekao riječ*) Ne mogu spavati.

(*Valerio ne odgovara*) Hoću kapljice.

Valerio

Molim te.

Antonio

Molim te, daš mi kapljice? (*Valerio ustane, ode u kupaonicu i vrati se s boćicom. Pruži ju Antoniju.*)

Valerio

Evo. (*Ponovo odlazi sjesti ispred TV-a*)

Antonio

Nakapaš mi ti?

Valerio

Znaš i sam.

Antonio

Sav će se uprljati. (*Valerio ustane i zgrabi boćicu*)

Valerio

Sjedni. (*Antonio sjedne u naslonjač na kojem je Valerio sjedio, dok Valerio i dalje krajičkom oka gleda ekran*) Nagni glavu. Još. (*Valerio nakapa Antoniju nos. Antonio trzne glavom prema naprijed.*)

Antonio

Otišlo mi je u grlo!

Valerio

(*Vraćajući boćicu u kupaonicu*) Dobro ti je. Vrati se u krevet.

Antonio

Ne spava mi se.

Valerio

Broji do sto. A onda unatrag: devedeset devet, devedeset osam, devedeset sedam...

Antonio

Devedeset šest, devedeset pet, devedeset četiri...

Valerio

Ne ovdje. U krevetu. (*Odvuče Antonija i ponovo sjedne na svoje mjesto u naslonjaču*)

Antonio

(*Nestaje u hodniku, ide na lijevo*) Devedeset tri, devedeset dva, devedeset jedan... (*Glas mu je jak*)

Valerio

Broji tiše! (*Ustane i ode do hodnika*) Tiše! Probudit ćeš cijelu zgradu. Hoćeš li da se susjedi pobune? Želiš ih naljutiti? (*Antonio nastavi brojati, ali sada tihim, gotovo prigušenim glasom. Valerio ponovo uđe, natoči si još malo viskija, sjedne u naslonjač i nastavi gledati boks. Malo zatim, pojavi se Antonio. Diskretno puhne nos. Valerio se okrene*)

Antonio

Želim umrijeti. Ako je moguće.

Valerio

Mogu li znati o čemu se ovdje radi? (*Ugasi TV*)

Antonio

Sada ču se vratiti u krevet, ali upozorio sam te. (*Ponovo se uputi prema svojoj sobi, tiko brojeći*) Četrdeset devet, četrdeset osam, četrdeset sedam... (*Valerio sjedne u naslonjač i ponovo upali TV. Ali za par sekundi se digne i nestane u hodniku*)

Valerio

Antonio... Toni... Jesi dobro? Spavaš? (*Kuca na vrata spavaće sobe*) Antonio...

Antonio

(*Tiko i ljutito*) Ja pokušavam spavati, a ti mi ne daš. Već sam došao do jedanaest, a sad moram opet ispočetka. (*Valerio se vrati u boravak. Ozlojeđen je. Sjedne ispred TV-a. Odmah potom uđe Antonio*) Što odrasli uvijek moraju mučiti djecu? Nećete nikad prestati? Nećete nas vi veliki baš nikada ostaviti na miru? (*Valerio ne odgovara. Antonio se uputi prema hodniku, ali nakon par koraka se zaustavi i vrati natrag. Zlobno se smješka*) Mislio si da sam se ubio, ha? Ali gledaj: super sam. (*Nagne se prema naprijed oslanjajući se samo na jedno stopalo*) Ponedjeljak, utorak, srijeda, subota i nedjelja. I ovako, gledaj. (*Sjedne na stolicu i podigne noge u zrak praveći smiješnu i grotesknu pozu*) Ponedjeljak, utorak, srijeda, subota i nedjelja. Vidiš? Mi djeca smo gipka. Probaj ti ako možeš. Niti Marianna ne može. Jadnica. Jadna Marianna. Jedan, dva, tri, četiri... (*Izađe u hodnik. Valerio je skamenjen. Nakon par trenutaka, Antonio se opet pojavi*) Kada umrem, zvonit će sva zvona. Dok ne čuješ zvona,

možeš gledati televiziju. Jesi sada miran? Dvadeset jedan, dvadeset dva, dvadeset tri...
(Ponovo nestane u hodniku. Valerio odlučno ustane. Odlazi do vješalice, oblači se «u oca» i hitro ode do bratove sobe. Čuje se veliki metež, vrata se otvaraju, prigušeni krikovi sve dok Antonio trčeći ne uđe ponovo. Pokušava se zaštititi od bratovih udaraca) Ne, tata! Ne!

Valerio

Želiš umrijeti? I ja mislim. Zvijeri, životinjo. Ja će te ubiti!

Antonio

Tata ne govori tako. *(Valerio ga i dalje tuče)*

Valerio

Ja sam tata, zapamti to. Tko sam ja? Tko sam ja? Pogledaj šešir: tko sam ja?

Antonio

Tata. *(Valerio ga snažno prodrma)*

Valerio

Tvoj otac nije tvoj brat, ja nisam tako dobar kao on. Zapravo, budala. Majmun. Majmun pun grizodušja, mogao bi te smjestiti nekud, zatvoriti te u neku instituciju, ali nije to učinio. Ja će te prebiti, ako neće on, ja će. Dobro me slušaj! Čuješ li? Odgovori!

Antonio

Da.

Valerio

Da, tata!

Antonio

Da, tata! *(Valerio ga još jače udari)*

Valerio

Nije on ništa kriv, bio je to nesretan slučaj, vozio je polako, smijali su se, bili su sretni, zbog tebe, zbog nje, počelo je kišiti, „navlažena mladenka, sretna mladenka“, opet su se smijali i onda onaj crveni motor koji nam je došao u susret, u jednom trenu! Kočnica, nije istina da nisam kočio, da bar nisam, bilo je krivudanja, pa zid je tamo, tamo, tamo!

Antonio

Sblan! Crack! Dlen! *(Udarci prestanu)*

Valerio

Šuti! Tvoj brat je trčao kao luđak, gore-dolje, zaustavljao je automobile, vikao je, što je drugo mogao? Što sam drugo mogao? Ali ona je već bila mrtva, na mjestu mrtva, ja sam govorio da pokušaju opet, oživite je, i liječnik ju je oživljavao, masirao srce, ali srce ne kuca, ne kuca, ne kuca više, stalo je, gotovo, šlus. I kada sam izašao iz sobe, pitali su me „Vi ste rodbina“, a ja

odgovorih „Ne, ali zamalo, zamalo, za malo više od sat vremena bih bio“ i mislio sam kako čudno, sva ta krv po njezinoj vjenčanici, moramo ju odmah poslati na kemijsko čišćenje, mrlje od krvi je najteže skinuti... Jesam li ja kriv što sam ostao neozlijedjen? Nema to nikakve veze s tvojim bratom, ne smiješ ga više s tim mučiti, reci istinu, reci da je tvoj brat dobar.

Antonio

Dobar je! (*Valerio skine šešir. Tišina.*) Mama, odneseš me pajkiti?

Valerio

(*Ponovo stavlja šešir*) Može li te tata odvesti?

Antonio

Ne, mama.

Valerio

Obećavaš da ćeš spavati?

Antonio

Obećavam. (*Valerio skine jaknu i šešir te odjene suknu, pregaču i sijedu periku*) Ali, Marianna me neće voditi u krevet.

Valerio

Zašto?

Antonio

Jer će mi gledati pišu. Reći će „A sada ćemo odjenuti pidžamu“ ... I onda će mi gledati pišu.

Valerio

Pa ti joj reci «Okreni se»! I poslušat će te.

Antonio

Da, ali ipak će gledati krajičkom oka. I ovako će ispružiti ruku. (*ispruži ruku iza svojih ledja*)

Valerio

Reći će Marianni da te ne prati u krevet. Bar ne u početku.

Antonio

Ne, nikad.

Valerio

Dobro, nikad. Idemo pajkiti.

Antonio

(*Ne gleda brata koji dovršava preoblačenje*) Jesi mama?

Valerio

Jesam.

Antonio

Tata me nije pitao sedam puta sedam.

Valerio

Tata je umoran.

Antonio

Ali, ja odgovaram. Što je tako teško postaviti pitanje?

Valerio

Valjda je zaboravio. Želiš da te ja pitam?

Antonio

Ne, ti me pomiluj. (*Valerio ga pomiluje po glavi*) Koliko je sati?

Valerio

Četiri.

Antonio

Noć je dok ne svane. Cipele su poderane.

Valerio

(*Smiješi se*) Da, strašno. Dodji.

Antonio

Znaš kada zvona zvone?

Valerio

Kad je zabava. Ili kad je požar.

Antonio

Ne. Kada lopova objese na uže.

Valerio

Ma tko ti je rekao tu glupost?

Antonio

Zapisano je u stijeni. (*Uputi se u hodnik*) Bok, mama.

Valerio

Da te otpratim?

Antonio

Ne, ali možeš mi brojati do sto.

Valerio

Otvorim ili zatvorim vrata?

Antonio

Otvori.

Valerio

A svjećice?

Antonio

Da, i svjećice. (*Čuje se zatvaranje vrata Antonijeve sobe. Valerio iz ormarića uzima tanjurić na kojem je par plavih svjećica, upali ih i nestane u hodniku nakon što je ugasio svjetlo u boravku. Svjećice osvjetljavaju hodnik. Čuje se Valeriov tih i prigušeni glas*)

Valerio

Jedan, dva, tri, četiri, pet ... (*Svjetlost svjećica se lagano gasi*)

Peti prizor

Nedjelja ujutro. Na radiju svira Bachov *Božićni oratorij*. Valerio, odjeven «u mamu» posprema sobu: skuplja male igračke koje su razbacane po sobi i stavlja ih u plastičnu vrećicu. Ulazi Antonio odjeven u pidžamu. U ruci drži vojnički dalekozor - igračku. Valerio pokupi loptu i baci ju Antoniju koji ju uhvati u letu.

Valerio

Odnesi to u svoju sobu.

Antonio

Moj brat je rekao da se ništa neće promijeniti.

Valerio

Pa i neće se ništa promijeniti. Ovo je samo za prvi dojam. Odnesi to odavde.

Antonio

(Pokazujući plastičnu vrećicu) A ovo?

Valerio

I ovo, ali samo danas. Poslije... (Učini pokret ruke kao da želi reći «sve će opet biti kao prije») Ima još jedna. (Uzme figuricu vojnika koja стоји na televizoru)

Antonio

Vojnik je na straži. Ako ga makneš, neće moći upozoriti na opasnost.

Valerio

(Vraća vojnika na mjesto) Dobro, njega ćemo ostaviti ovdje. Dobro?

Antonio

Okreni ga malo prema sjeverozapadu.

Valerio

(Jedva malo pomakne vojnika) Ovako?

Antonio

Da, tako. (Gleda dalekozorom u daljinu) Napast će nas.

Valerio

Je li to potvrđeno?

Antonio

Potvrđeno. Prijem. (Spusti dalekozor). Ali nas dvoje ćemo se spasiti. Prvo žene i djeca. (Izađe s loptom u ruci)

Valerio

(Skuplja posljednju igračku) Antonio!

Antonio

(Vraća se) Da, mamice?

Valerio

(Pruži mu plastičnu vrećicu) I ovo. Hajde, požuri! (Antonio izade, ali se za par sekundi opet pojavi) Što je?

Antonio

Mama ne sluša takvu muziku. (Izađe. Valerio odlazi do radija i promijeni stanicu. Odabere program sa zabavnom glazbom. Onda, pomećući pod, ulazi u kuhinju. Antonio se vraća i nosi u ruci tri vojnika. Položi jednoga koji «puca ležeći» na gornju policu vitrine, jednog koji «puca na koljenima» na komodu pokraj telefona i jednog koji «puca stojeći» na šank. Puške trojice vojnika usmjerene su prema središtu prostorije. Antonio izlazi i ulazi Valerio koji ne primjećuje vojnike. Obriše prašinu sa stola i stavi stolnjak. Na sredinu stola stavi vazu bez cvijeća. Opet dolazi Antonio i krišom gleda brata. Na radiju, spikerov glas najavljuje: «Nil, mitovi, metafore i poplave. Pedeset osmi nastavak». Valerio odmah promijeni stanicu zaustavljajući se na drugom programu zabavne glazbe i najavama tipa: «Mala Samanta šalje puno pozdrava i poljubaca baki i djedu za njihov zlatni pir». Valerio primjeti Antonija)

Valerio

Jesi li pospremio igračke?

Antonio

Jesam.

Valerio

A jesli pospremio krevet? Danas je nedjelja, na tebi je red da ga pospremiš.

Antonio

Sad ču.

Valerio

Ajde, već je kasno. (Ulazi u kupaonicu)

Antonio

Mama, gdje je Valerio?

Valerio

Tu je negdje.

Antonio

Gdje tu negdje?

Valerio

U nekoj sobi, ne znam.

Antonio

Posvuda sam gledao. Nema ga.

Valerio

Možda je izašao nakratko.

Antonio

Stražar bi primijetio.

Valerio

A onda ne znam. Trebaš ga nešto?

Antonio

Hoću mu reći da Marianna dolazi. On je možda to zaboravio, ali ja nisam.

Valerio

Ne vjerujem da je Valerio zaboravio.

Antonio

Ne vjeruješ, jer ga ne poznaješ.

Valerio

Tako znači? Ma nemoj? Ja ga ne poznajem?

Antonio

Vi mame mislite da poznajete svoju djecu. Na primjer: Valerio kopa nos.

Valerio

Nije istina!

Antonio

Kada na WC-u kaki, stavi prst u nos i kopa ga. Ja ga gledam kroz ključanicu. Sjedi na školjki i kopa nos.

Valerio

Nevjerojatno! Nisam mislila da si tako neodgojen! Kroz ključanicu!

Antonio

Da je ključ unutra, ne bi se ništa vidjelo, ali maknuli smo sve ključeve. Zatim, neodgojen je onaj koji kopa nos. Ja samo gledam. Uostalom, što drugo mogu raditi? Što mogu cijeli dan ovdje unutra? Ha, mama? Hoćeš mi reći?

Valerio

Idi pospremi krevet, bit će ti pametnije.

Antonio

(*Odlazeći*) Kada budem velik, sve će vas ostaviti i otići će na put oko svijeta. Želim biti bogat i pohlepan. Mama!

Valerio

Da?

Antonio

Poslat će ti razglednicu.

Valerio

Hvala!

Antonio

Mamice...

Valerio

Što je?

Antonio

Voliš li više Valerija ili mene?

Valerio

Volim vas oboje. Jednako.

Antonio

Nije istina. Roditelji uvijek nekoga potajno više vole.

Valerio

Ja ne. Vi ste meni stvarno jednaki.

Antonio

Onda nisi pravi roditelj. (*Nestane na lijevo u hodnik. Čuje se njegov glas*) Neću reći Marianni. Neću joj reći da Valerio kopa nos. Pustit će da sama vidi. I žene gledaju kroz ključanicu. (*Valerio nervozno, gotovo bijesno, skida periku i »maminu« odjeću i objesi ju. Zatim odlazi u kupaonicu. Čuje se mlaz vode dok Antonio, negdje u daljini, pjeva pjesmicu s početka. Nakon nekog vremena ulazi Valerio vežući kravatu. Odlazi u kupaonicu, češlja kosu, gleda na sat, lašti cipele nekom starom krpom koju je uzeo u ormariću, odlazi do radija, pomakne dugme na radioprijamniku, na stanicu na kojoj svira Bachov Božićni oratorij, sjedne na stolicu, ustane, nestane u hodniku i ponovo se pojavi navlačeći jaknu. Ponovo sjedne, pa se digne da upali TV: rock glazba s TV-a miješa se sa Bachovom i s Antonijevim pjevanjem. Zvono na vratima. Antonio prestane pjevati. Valerio ugasi TV, odlazi u hodnik, vrati se natrag, stiša radio i odlazi otvoriti. Antonio, gotovo krišom, uđe i sjedne u lijevi naslonjač. Čuje se zvuk otvaranja ulaznih vrata. Uobičajeni izrazi pristojnosti. Vrata se zatvaraju. Valerio se pojavi u prostoru pod lukom s Marianninom torbom u ruci. Stavlja torbu na pod.*)

Valerio

Dođi. (*Pojavi se Marianna. Nije lijepa, ali može privući muškarca. Kreće se graciozno i s prirodnom, neusiljenom senzualnošću. Bubi frizura, odjevena je u baloner. Gleda uokolo šuteći, mičući više oči nego glavu. Pogled joj se zaustavlja na Antoniju, kojeg Valerio nije primijetio*) A, evo ga, tu je. Jer bio je... (*Pokazuje prema hodniku kao da želi reći «pospremao je krevet»*) Sada se možete upoznati. Toni, pozdravi Mariannu. (*Antonio šuti*)

Marianna

Dobar dan, Toni! Nećeš me pozdraviti? (*Valerio i Marianna se gledaju, zatim Marianna napravi korak prema Antoniju*)

Antonio

Stoj! (*Marianna stane. Antonio iz džepa izvlači ogledalce i namjesti ga poput retrovizora, tako da u njemu može vidjeti Mariannin odraz*) Mogu li znati zašto se tako češljaš? (*Marianna i Valerio se opet zbunjeno gledaju*) Ma gledaj, ova frizura ti skroz loše stoji, bolje bi ti stajalo da zabaciš kosu natrag, ili čak jedan pramen ovdje, ali u svakom slučaju duža kosa, puno duža, čak i.... Čekaj, okreni se. Ajde, okreni se! Daj! (*Marianna posluša, zbunjena*) Eto vidiš? Vidiš? U pravu sam. I haljina bi došla do izražaja. I to jako. Probaj je protresti. (*Marianna zatrese glavom, gotovo kao da se zabavlja*) Vidiš? Ostala je na mjestu, prekratka je. Kosa je napravljena da leprša, da se zaplete u granje, stoj! Ne miči se! Ne smiješ je više nikad šišati, nikad više, nikad više.

Marianna

Pa nije toliko kratka. Mislim da sam baš u utorak naručena kod frizera.

Antonio

(*Nakon kratke stanke, odlučno*) Ne.

Valerio

Ako mogu reći svoje... mislim... Meni se Marianna sviđa ovakva. To ne znači

Marianna

Pa ništa me ne košta otkazati frizera, ako će to usrećiti Tonija.

Antonio

Antonio, please. (*Svi se nasmiješe*) **TO TAK OSTAJE – ONA GA NAZOVE «TONI», A
ON NJOJ KAŽE NA ENGLESKOM «ANTONIO, MOLIM», KAO NEK GA ZOVE
ANTONIO**

Marianna

Ispričavam se.

Antonio

Plava.

Marianna

Molim?

Antonio

Moraš je obojiti u plavo.

Valerio

A ne. Ona...

Marianna

Loše mi stoji plava. Već sam probala.

Antonio

Jednog dana ćeš mi biti zahvalna.

Valerio

Hoće li?

Marianna

A ako odbijem?

Antonio

Ne možeš. (*Okrene se prema njoj, gledajući je izravno po prvi put.*) Opkoljena si! (*Marianna i Valerio se gledaju i ništa im nije jasno. Onda Antonio ustane i prstom po zraku pokaže mrežu koja ide od vrha vojnikove puške s lijeve strane skroz do Marianninih prsa. Ponovi isti pokret s ostalim vojnicima*) Ako pokušaš pobjeći, on će dati zvono za uzbunu. (*Pokazuje «vojnika stražara» na TV prijamniku*) Predaješ se?

Marianna

U redu, predajem se.

Antonio

Ruke u vis.

Marianna

U redu. (*Digne ruke*)

Valerio

(*Zapanjen i ljut*) Obojit ćeš se u plavo?

Marianna

Ne vidim drugi izlaz.

Antonio

Pa zapravo ga i nema.

Marianna

Lijepo si ti meni pripremio zasjedu. Čestitam! (*Antonio zgrabi stolicu i zajaši je.*)

Antonio

Hvala. Godine?

Marianna

(*Zapanjena i gotovo vesela*) Trideset dvije.

Antonio

Ime?

Marianna

Mislila sam da znaš.

Antonio

S'il vous plait.

Marianna

Marianna.

Antonio

Lijepo. Marianna zarobljenica! (*Smije se. Marianna još uvijek drži ruke u zraku. Valerio je zbungen*)

Marianna

Koliko dugo?

Antonio

Možda cijeli život.

Marianna

Ni više ni manje. To se zove robija.

Antonio

Ne. To se zove noćna mora. (*Ostanu svi nepokretni. Lagano se gase svjetla*)

Šesti prizor

Nedjelja navečer. U vazi je buket poljskog cvijeća. Ulazi Valerio i krene prema kupaonici, baš u trenutku kad Marianna iz nje izlazi. Gotovo se sudare. Smiju se.

Valerio

Ups!

Marianna

(Odjenula je suknju i košulju u veselim bojama. Preko košulje, prsluk sa cvjetnim uzorkom. Okrene se oko sebe) Kako izgledam? Nećeš zazviždati? (Valerio zadriveno zazviždi)

Valerio

Prekrasna si! Elegantna.

Marianna

Ne pretjeruj. *(Gleda svoju suknju) Slatka je, jel' da? (Veselo se poljube) Nadam se da će se i njemu svidjeti. Nije mu lako udovoljiti.*

Valerio

Slušaj... sva ta priča oko kose... nemoj misliti da je stvarno moraš obojiti. *(Marianna se vrati u kupaonicu)*

Marianna

Mislila sam je obojiti.

Valerio

Ma ne, gledaj, nema smisla... ako se počneš obazirati na njega, gotovi smo. Ne poznaš ti njega. Uostalom, meni se sviđaš smedja.

Marianna

Pa nije to za uvijek. *(Vrati se u boravak)*

Valerio

Da, da. Ma nemoj!

Marianna

Ma samo da mu udovoljim. Da shvati da mi znači nešto.

Valerio

I ja se nadam da ti ja nešto značim. Mislim... pričekaj koji dan, da vidimo najprije kako će to ići, kako će se ponašati.

Marianna

Bit će teško. *(Vrati se u kupaonicu i odmah izade s bočicom parfema. Namiriši se)*

Valerio

Da, znam. Jako teško. Rekao sam ti.

Marianna

(Prska ga parfemom po vratu) Zapravo, rekao si mi nešto sasvim drugo.

Valerio

Što? Da je zaostao, da... dosta s tim parfemom, svi će se okretati z mnom, ko da sam kurva.

Marianna

Rekao si da je kao bespomoćno dijete. (Vrati se u kupaonicu)

Valerio

Tako je. Reci mi da nije tako! Hoćeš reći da nije tako?

Marianna

(Izlazeći iz kupaonice) Meni se ne čini baš tako bespomoćan. I ne čini se kao da je dijete. Ima neki pogled koji me plaši.

Valerio

Nije normalan, to je to. Pazi! (Marianna se spotakne o električnu žicu koja je povezana s vlakićem. Utikač se izvuče iz zida)

Marianna

Uf, napravila sam štetu.

Valerio

Nije ništa. Događa se... i meni koji znam gdje su sve žice... stalno se pletu pod nogama.

(Pokupi utikač) On ti je jadničak, znaš?

Marianna

Istina da je deset godina puno.

Valerio

Otkinuta žica nije ništa. Sad ču je namjestiti. (Ode do ormarića i uzme vijak iz kutije)

Jedanaest godina. Jedanaest.

Marianna

Ovdje unutra!

Valerio

Na početku sam mislio da će poludjeti. Liječnici, sestre, računi. I onda još moja majka. Nije nikad više došla k sebi. Plakala je, plakala, njezin Toni, njezin Toni... samo je na njega mislila. Jer ja sam ostao neozlijedeđen, razumiješ? I stalno sam sam sebi govorio: netko će ovdje završiti u ludnici. Ili oni ili ja. Ali kasnije se navikneš. Ah!

Marianna

Jesi li si učinio što nažao?

Valerio

Nisam. Ništa. Znaš, nisam to nikada nikom rekao, ali kada je mama umrla, dvije godine poslije, bilo je to olakšanje. Jedan račić ju je odnio u četiri mjeseca.

Marianna

Račić?

Valerio

Da. Rak kralješnice, pfffft! A i ona se prepustila. Da, zaista, bila je sretna što se može prepustiti. Nije to više bila ona, bio je to samo djelić nje, od kada je ostala udovica, tri godine prije, u kući same nevolje. Brdo nevolja! Eto, to je to. (*Namjesti žicu*) Ja znam popravljati žice. Kablove, prekidače. To je moja specijalnost. (*Vraća odvijač u kutiju*) Jednom mi je otac rekao: «Budi ti jutros u dućanu, ja moram ići u banku». Otišao je u banku, položio ček, vratio se kući i umro. Infarkt. Sve je ostavio u savršenom redu: porezi plaćeni, kredit plaćen. Divan otac. I onda Toni. I odjednom, beng! Razumijem mamu. Vukla je noge, izbuljenih očiju, bez da je išta govorila. I jedna Lucia, žena koja je čistila kuću. «Gospođo! Gospođo...» Razumijem i nju. No, dosta o tome. Sada si ti tu. Da sam te ranije sreo... (*Očarano je gleda*) Znaš da si baš lijepa? Kada sam zamišljaо ženu s kojom bih mogao podići obitelj, zamišljaо sam baš tebe, neku poput tebe. I iz godine u godinu sam sam sebi govorio: ništa se ne događa, ništa se ne događa! .. A kosa otpada i otpada...to je nasljedno, i Toniju i mom ocu otpada. Otac je uvijek nosio šešir! Čak i u kući! I govorio sam: vidjet ćeš da ćemo ostati stari dečki! Sve mi je to već dojadilo jer... ova kuća, na primjer, kome ću je ostaviti? Nemamo rodbine. A papirnica? Šteta je, toliko je rada u nju uloženo... čak sam je i modernizirao, stavio sam dva kopirna stroja. Uglavnom... ako imaš djecu, sve to ima smisla. A ovako, Toni se neće oporaviti. Aha, nisam ti rekao, ovdje su plahte, stolnjaci. (*Pokaže stripove u ormariću*) A ovdje ima svega pomalo. (*Otvori jednu kutiju, izvadi iz nje četku za odjeću, starinsko glačalo, raznorazne drangulije*) Ali napravit ćemo tu reda. Od sutra na posao!

Marianna

Kakva je ona bila?

Valerio

Tko ona?

Marianna

Njegova djevojka.

Valerio

Elisabetta? Draga. Plava. Skroz normalna.

Marianna

Jesu li se jako voljeli?

Valerio

Pa da. Mislim. Odlazili su u kino, pa na ples. Što rade zaručnici? Vole se, zar ne? (*Marianna uzme cvijet iz vase i stavi ga u kosu*) Dobro ti stoji.

Marianna

Je l' bolje ovdje? (*Stavi ga na prsa*)

Valerio

Ne znam. I tako je dobro.

Marianna

No, odluči. Gdje?

Valerio

Ne znam. Možda u kosi. (*Marianna uđe u kupaonicu sa cvijetom*) Nakon nesreće, moj je brat poludio. Smijao se.

Marianna

Smijao se?

Valerio

Smijao se! Onda se satima nije ni pomaknuo. I onda se opet smijao. Jednom je pojeo sve fotografije.

Marianna

Pojeo ih je?

Valerio

Da, stvarno ih je pojeo. Uzeo je sve Elisabettine fotografije i pojeo ih je. (*Marianna izadje iz kupaonice sa cvijetom u ruci*) Najprije ih je rastrgao na komadiće, a zatim ih je pojeo. Nećeš ga staviti?

Marianna

(*Vraća cvijet u vazu*) Ne, ne sviđa mi se.

Valerio

Uzmi drugi.

Marianna

Ma ne, bolje je bez. (*Vrati se u kupaonicu. Trenutak šutnje. Valerio zazviždi*) A mi se volimo?

Valerio

Naravno. Što rade zaručnici? Vole se, zar ne?

Marianna

Ja se još ne osjećam zaručeno.

Valerio

Ah, kad smo već kod toga... ni ja. Malo mi je prošlo vrijeme da budem zaručen... no, srce ima dvadeset godina. Ne, ne dvadeset, ne pretjerujmo. Trideset, recimo trideset. Je l' u redu trideset? (*Marianna izade iz kupaonice, valerio je zagrli*)

Marianna

E, jesi cjepidlaka.

Valerio

Ali kad je tako.

Marianna

Malo mašte, može? Molim Vas gospodine: **brilliamo un po!**! u najboljem svjetlu mi blistajmo! (To vidi)

Valerio

Dobro, dobro, **brilliamo**. U redu, onda dvadeset. Dvadeset godina! (*Marianna se istrgne iz zagrljaja, ali Valerio je ponovo privuče k sebi i stisne je*) Sviđa ti se kuća? Ha? Je li ti se svidjela?

Marianna

Mračna je. Prevelika. (*Napokon se istrgne iz zagrljaja*)

Valerio

Godinama je ostala ista. Ali sada ćemo je promijeniti, ti ćeš mi u tome pomoći. Ti imaš dobre ideje. Nešto danas, nešto sutra...

Marianna

Trebalo bi je do kraja isprazniti, pokrečiti i nanovo je namjestiti, skroz drugačije nego sada.

Valerio

To je izvedivo. Naravno da je izvedivo.

Marianna

Da. Vidjet ćemo.

Valerio

Ne zvučiš mi baš uvjereni.

Marianna

Ti misliš da se ovdje mogu odgajati djeca?

Valerio

Zašto? Što ne valja? Mislim... dogovorili smo se da ćemo je okrečiti, da ćemo sve promijeniti... postoje čak i dvoja ulazna vrata. Druga nikada ne koristimo, ali ako treba, mogu se osposobiti, možda mogu poslužiti... (*Trenutak šutnje*)

Marianna

Morali bismo ići.

Valerio

Da, da. Sad ću ga pozvati. Znači, ništa od cvijeta?

Marianna

Ne, ne.

Valerio

Šteta, volim cvijeće.. nedjeljom uvijek jedna starica postavi štand sa cvijećem tamo na uglu. Ajde, daj pusu! (*Privuče je sebi, poljubi je. Antonio se pojavi na pragu. Na glavi ima slamenati šešir iz Firenze, očito premalen za njegovu glavu. Nepomično gleda poljubac nekoliko sekundi, zatim zatvori oči i šalje poljupce prema Valeriju i Marianni koji se tada razdvoje i primijete ga*) Jesi spremam? (*Antonio i dalje šalje poljupce*)

Marianna

Sladak ti je šeširić. (*Antonio otvorи očи*)

Antonio

Poklonio mi ga je tata kada smo bili na izletu u Firenzi.

Valerio

Ali u kinu ćeš ga skinuti.

Antonio

Zašto?

Valerio

Zato jer će smetati drugima. Već si velik i jak.

Antonio

Ja sam malen poput malog prstića, moj je otac bio Palčić, moja braća prstići. (*Pokaže obje otvorene ruke*)

Valerio

(*Nestrpljivo*) Idemo?

Antonio

Cijela obitelj je na moru. Sada šeću, sada se sunčaju, sada šeću, sada se sunčaju. (*Miće prste gore-dolje: kada šeću, prsti su gore, kada se sunčaju, prsti su dolje*)

Valerio

(Kreće prema izlazu) Požurimo se.

Antonio

Cijela je obitelj na moru. Sada šeću. Sada se sunčaju. Sada šeću. Sada se sunčaju ...

Valerio

Želim vidjeti film otpočetka.

Marianna

Ma nije bitno. To je Walt Disney, nije neki triler.

Valerio

Radi se o principu. Ne ulazim ako je film već počeo.

Antonio

(Marianni) Nedjeljom me mama vodi u kino. Samo mene.

Marianna

Mama?

Antonio

Da, tata sluša utakmicu na radiju, a mama me vodi u kino. (*Tišina*)

Marianna

Ali mama nije ovdje.

Antonio

Je, ovdje je. Misliš da znaš bolje od mene? Hoćeš da je zovem? Hoćeš me natjerati da je pozovem? (*Marianna upitno gleda Valerija*)

Valerio

Ne, slušaj. Ja...

Antonio

(Glasno) Mama! Mama!

Valerio

Neću se preodjenuti! Izbij si to iz glave!

Antonio

Ako je cvijeće u vazi, to znači da je mama tu. Mama svake nedjelje izađe i kupi cvijeće.

Mama! (*Ode u hodnik, čuje se kako zove mamu dok otvara vrata*) Mamice!

Valerio

Kvragu!

Marianna

(Valeriju) Što radiš u ovakvim situacijama?

Antonio

Mama je anđeo našeg ognjišta, a ja sam njezina ružičasta guza. Puder! Daj puder! Naspi!
Hajde, naspi! Mama!

Valerio

Prestani, budi tiho!

Antonio

Ko je kriv što mame nema? (*Marianni, prijetećim glasom*) Je li Marianna? Je li Marianna?

Valerio

(*Ubacujući se između njih*) Antonio, Toni, molim te... idemo u kino...

Antonio

(*Nasilno ga odgurne u naslonjač s desne strane*) Bok, Marianna. (*Prijeteći izraz se promijeni u sladak osmijeh*) Hoćemo igrati jednu igru dok čekamo mamu?

Marianna

(*Kolebljivo*) Rado.

Antonio

Ali najprije mi moraš nešto obećati.

Marianna

Što?

Antonio

Da nećeš naviti satove.

Marianna

(*Gleda oko sebe*) Satove?

Valerio

Ma da, to je.. (*Učini pokret koji govori «Nije to ništa, samo nevina igra»*)

Antonio

Mama, hoćeš li požuriti? (*Valerio izgleda potpuno bespomoćno*) Ima ih tri, ali svi stoje. Jedan ovdje. (*Pokaže sat na ormariću*) Jedan u hodniku i jedan u ladici u mom ormariću. Obećavaš li da ih nećeš naviti?

Marianna

U redu, obećavam.

Antonio

(*Gleda Valerija ispod oka*) Sada ćemo se igrati. (*S vješalice uzme plavu periku i pruži je Marianni*) Stavi je! (*Marainna okljeva*) Ajde, stavi je. (*Valerio učini pokret kao da se opire*) Mama! Hoćeš li me odvesti u kino ili ne? (*Marianna stavi periku*)

Marianna

Tako?

Antonio

Malo prema natrag. Eto. Dosta! Moja plavušica!

Marianna

(Smije se) Ja? (Antonio joj se približi, gotovo je dotakne)

Antonio

(Šapćući) Moja plavušica... (Pomiluje ju. Marianna ostane nepomična. Valerio se brzo odjene «u mamu») Imala je bijele zubiće koji su me grizli tu... (pokaže svoj vrat) A kada je jela rotkvice, njezini su zubi radili «skrok»... voljela je i sirove mrkve: skrok, skrok. (Poljubi je u vrat. Mariana je šokirana.) Baš ovdje. Skrok. Ovaj parfem. Skrok! (Valerio, koji je završio preodijevanje, udalji ga od Marianne)

Valerio

Toni!

Antonio

(Okrene se prema Valeriju) Evo mame! (Valerio teško diše, Marianna je smetena) Napokon! Hoćeš li me voditi u kino? (Tišina. Antonio je nestrpljiv) Idemo? Što prikazuju?

Valerio

Bambija, jedan Disneyev film. Jako dobar. Jako... nježan i dobar.

Antonio

I kupit ćeš mi bombone?

Valerio

Naravno

Antonio

I kokice? I sok?

Valerio

Da, ko i uvijek.

Antonio

(Gleda Mariannu) Ide i ona s nama?

Valerio

Ne vjerujem.

Marianna

(Gleda Valerijovu odjeću osjećajući se nekako neugodno) Naravno da idem s vama.

Valerio

Sviđa ti se ova igra? Zabavlja te?

Marianna

Nisam je ja izmislila.

Antonio

A tko je sad ona?

Valerio

(*Skine plavu periku s Mariannine glave*) Valerijova zaručnica.

Antonio

Nećeš mi dirati pišu, je l' tako? (*Marianna se smije*) Nećeš napraviti ovo? (*Ispruži ruku iza svojih leđa*)

Marianna

Obećajem.

Antonio

(*Ozareno*) Onda možemo ići u kino!

Marianna

(*Valeriju*) Ti ćeš ovako izaći? (*Valerio šuti, vidi se da je ponižen.*)

Antonio

Naravno, svake nedjelje! Brzo, idemo gledati Bambija! (*Primi pod ruku Valerija i Mariannu*)

Lijepa obitelj! (*Smije se vukući ih prema izlazu*) U kino! U kino! Idemo u kino! (*Mrak*)

Sedmi prizor

Noć s nedjelje na ponedjeljak. Pozornica je zamračena, samo blijeda svjetlost dolazi iz dvorišta. Ulazi Marianna i ide u kupaonicu. Ima na sebi laganu spavaćicu. Svjetlost koja sada ulazi kroz prozorsko staklo kupaonice lagano osvjetjava pozornicu, dovoljno da se može primijetiti Antonija zavaljenog u naslonjač. U ruci drži plišanog medvjedića. Čuje se mlaz vode. Zatim se ponovo otvore vrata kupaonice i Marianna, nakon što ugasi svjetlo, kreće lijevo prema hodniku.

Antonio

Krik... krik... krik... (*Marianna tihojaukne*) Ne boj se, to je samo cvrčak. Ima ih puno u sobama.

Marianna

Ah, to si ti!

Antonio

Svi imaju ime. Pacchetto (PAKET), Ciuffino, Filumeno... Ovaj koji je sada pjeval, to je Filumeno.

Marianna

Što radiš? Zašto ne spavaš?

Antonio

Pravim društvo cvrčcima.

Marianna

Prepao si me!

Antonio

Hoćeš li ostati malo ovdje sa mnom?

Marianna

Ali kasno je!

Antonio

Imaš nekog posla? Čekaš nekoga? Obaveze? Jaguar je pobjegao iz zoološkog vrta?

Marianna

(smiješeći se) Sutra moram rano ustati. (*Okrene se da ode*)

Antonio

Stop! (*Pruži joj medvjedića*) Sviđa ti se Kovrčko?

Marianna

(Uzme medvjedića u ruku) Kovrčko?

Antonio

Sjedni. (Dade joj znak da sjedne pored njega na rukonaslon.) Zove se Kovrčko zato jer ima kovrče.

Marianna

Simpatičan je.

Antonio

Nije. (Uzme joj medvjedića iz ruke i baci ga na pod) On je špijun.

Marianna

Špijun? Ne izgleda tako.

Antonio

Ali je. Maloprije me probudio i rekao mi je «dođi čuti» i onda me uzeo za ruku i odveo me do vrata vaše sobe. Ja nisam htio, ali on je navaljivao. «Dođi vidi, dođi čuti»... i smijao se i smijao, vukao me za ruku sve dok me nije počelo boljeti. «Gledaj, slušaj» ... i smijao se zato jer zna da se poslije diram. (*Marianna odjednom ustane, Antonio stane pred nju ne puštajući je da ode.*) On me uči ružne stvari. Uči me prisluskivati, gledati kroz ključanicu. On me naučio kako da se diram. Ja ne želim, a onda se ipak diram. A on me ucjenjuje: «Ako ne dođeš, sve će reći tvom bratu, ako ne dođeš, špijunirat će». Onda ja ustanem i slijedim ga bosih nožica. Pa prislonimo uho na vrata i slušamo. Ja znam što ste radili. Kovrčko se smijao, ali ja nisam.

Marianna

Špijunirao si nas.

Antonio

Odrasli vode ljubav i djeca to znaju. Sve čuju. (*Marianna se odjednom digne i želi otici, no Antonio je zadrži uhvativši je za nadlakticu*) Ništa nisam vidio, kunem se! Niti Kovrčko.

Svjetlo je bilo ugašeno.

Marianna

Gledao si kroz ključanicu!

Antonio

Sve je bilo crno. (*Marianna se pokušava oslobođiti, ali Antonio je opet zadrži*) Nemoj ići.

Sjedni. (*Marianna polako sjedne*) Ja imam nježno srdašće koje voli cvrčke. Što je za tebe dijete?

Marianna

Ne znam, nisam nikad o tome razmišljala. Netko koga treba voljeti, netko tko treba odrasti.

Antonio

Strpljen – spašen.

Marianna

Da? Zašto?

Antonio

Banalno, banalno ko masna svinjetina (*Marianna ponovo ustane, ali Antonio ju posjedne*).

Dijete je napuštena koliba i oko kolibe su tragovi ljudi. Tragovi idu u svim smjerovima, ali gotovo nikad prema kolibi. Kada idu prema kolibi, tih par puta, dođu do ulaza i onda se vraćaju natrag. Kako bi djetetu bilo lijepo kada bi ljudi ušli i zapalili vatru! Slušalo bi njihove priče i naučilo bi narasti. Ali umjesto toga dijete sluša korake koji se udaljavaju i plače. Kada vidiš napuštenu kolibu, uđi. Moglo bi biti dijete. Krik... krik... krik...

Marianna

Jel to još uvijek Filumeno pjeva?

Antonio

Ne, to je Mignottina (SLATKICA), ženkica. Čuješ li kako ima zvonak glas? Krik... krik... krik... Cijele noći pjeva i ne da mi spavati.

Marianna

Tko ti je ispričao priču o kolibi?

Antonio

Nije to priča, to je istina. Napisana je u jednoj knjizi koju imamo. Mama mi ju svako malo čita, znam je na pamet.

Marianna

A kako znaš da je istina?

Antonio

Zato jer sam i ja koliba. Ne vidiš li? Vidi mahovinu na podu. Čuj kako vjetar puše kroz dimnjak. Uuuuhhh!!! Čuj kako škripe vrata... škriiiiiip..... škriiiiiip.... čuj kapi na krovu: klap... klap... Počinje kiša! Želiš li ući?

Marianna

(Veselo) Vatru ne znam zapaliti.

Antonio

Nema veze, ja će je zapaliti. Ja znam kako. Uzmu se dva štapića, onda ih krešeš jedan o drugi pa pušeš i onda... (*Trči po sobi kao da traži nešto*)

Marianna

Ako ne prije, onda sutra ujutro.

Antonio

Ali ja sam sada napušten! (*Marianna se smije*) Smiješ se? Znači, ti nisi dobra sestrica.

Marianna

(*Približi mu se*) Nemoj, probudit ćeš Valerija.

Antonio

Valerio je budan jer ste vodili ljubav i sad te čeka da ti da pusu za laku noć.

Marianna

Ja sam došla ovamo da te upoznam.

Antonio

(*Uzmakne*) Ne približavaj se... ne diraj me... pazi... popišat će se... (*Stane širom razmakanutih nogu kao u prvom prizoru. Marianna se zaustavi*)

Marianna

Moraš biti strpljiv, moramo naučiti razgovarati. Ja malo toga znam o tebi, i to samo ono nebitno. Ali već osjećam da si mi drag. Sutra završavam u dva, slobodna sam cijelo popodne. Počet ćemo s tvojim igračkama, želim znati kako se zovu. A želim i pročitati onu knjigu. Kako si rekao da se zove?

Antonio

Nisam rekao.

Marianna

I nećeš mi reći?

Antonio

Ne znamo naslov, nema korica i zato je zovemo «knjiga korica» zato jer ih nema. Oduvijek je tako. To je knjiga od djeda djedovog djeda plus sto tisuća djedova.

Marianna

Uf, znači prastara je. (*Približi mu se*)

Antonio

Da, jako je vrijedna. Slova u njoj su mala, mala, mala.

Marianna

(*Pomiluje ga*) Sutra ćeš mi ju pokazati

Antonio

Vjetar, kad je tu, tu je.

Marianna

Molim?

Antonio

Ali samo kada je tu.

Marianna

Ma o čemu pričaš?

Antonio

Sada hoću da se zaustaviš.

Marianna

Zašto?

Antonio

Uf, baš ti sve moram objašnjavati! Ja sada idem, a ti me zaustavi, kao da pokušavam otići, ali ti me ne pustiš, jer mi moraš još nešto reći, pa me primiš za ruku kao što sam ja tebe maloprije, kada sam ti rekao da ostaneš. Sada ti meni reci da ostanem, posjedni me, objasni mi i ja će shvatiti i onda ćemo nastaviti kao prije. Jasno? Ja idem, a ti me zaustavi.

Marianna

Ali zašto?

Antonio

Zašto, zašto, zašto! Odrasli uvijek žele znati zašto. A kada mi djeca pitamo zašto, pošaljete nas k vragu! Ajde, zaustavi me. Sada će sjesti, pa će se dići i ti me zaustavi. (*Sjedne*) Ajmo! (*Naglo se digne i krene, no Marianna ga ne zaustavlja*)

Marianna

Oprosti, nisam bila spremna.

Antonio

Koncentriraj se, Mignottina te gleda. Nemoj da loše ispadnem pred njom. Krik.. krik...

(*Sjedne*) Ajde! Dosta mi je, idem u krevet! (*Ustane, Marianna ga zaustavi*)

Marianna

Ne idi, ostani. (*Gledaju se u tišini*)

Antonio

Tvoja želja. Je li tako?

Marianna

(*Smiješi se*) Da, tako je.

Antonio

Moraš reći da me voliš.

Marianna

Ja?

Antonio

Naravno da ti. Tko drugi? Ti. Da me voliš, da me voliš.

Marianna

Ne sviđa mi se ova igra. Prestani.

Antonio

Ali ti si mi rekla da ostanem.

Marianna

Laku noć, Toni. (*Pomiluje ga, Antonio ju primi za ruku i poljubi je-rukuj*) Laku noć. Laku noć....

Antonio

Chérie, chérie... (*Marianna pokušava otići, no Antonio je silom zadrži i zagrli ju*) Ma petite...

Marianna

Molim te, prestani. Spava mi se. (*Antonio je poljubi u usta. Lagan poljubac koji Marianna prihvati ukočeno stojeći. Zatim je Antonio pusti i napravi korak prema natrag. U tom trenutku se iz hodnika pojavi Valerio u kućnom ogrtaču.*)

Valerio

A tu si... (*Neugodan trenutak*)

Antonio

Krik... krik... krik...

Valerio

Pitao sam se kamo si otišla.

Marianna

Srela sam Tonija, pa smo malo popričali. Sutra će mi pokazati sve svoje igračke.

Valerio

A zašto ti nisi u krevetu?

Antonio

Bio sam u ophodnji sa Kovrčkom. (*Pokupi medvjedića*)

Valerio

Ajde, na spavanje. (*Antonio krene. Ali nakon nekoliko koraka se zaustavi, okrene se i obrati se Marianni*)

Antonio

Kri...krik...krik... (*nestane u hodniku*)

Valerio

Što ste radili? Što je htio?

Marianna

Prisluškivao je. Moraš nešto poduzeti, ja ga ne podnosim.

Valerio

Nije mogao čuti, šaptali smo.

Marianna

Želim da se mogu osjećati slobodno, ne mogu prihvatići da je tvoj brat uvijek na vratima.

Valerio

Smiri se, riješit ćemo to. Malo po malo. Smiri se. Uostalom, što je čuo?

Marianna

Nije važno.

Valerio

Meni je važno.

Marianna

Oprosti. Ovo je prva noć ovdje, budi strpljiv. Ova kuća, on, i još i...

Valerio

I još i?

Marianna

Ti.

Valerio

Molim?

Marianna

Odjeven u ženu, perika, cipele... (*sarkastično se smiješi*)

Valerio

Morao sam, pa vidjela si i sama. Kada ga uhvati žuta minuta... ili mama ili tata, u nekoga se moram preodjenuti. Jedino se tako smiri.

Marianna

Bio si smiješan. S onom suknjom... prava tetkica! (*Smije se*)

Valerio

Nemaš se baš čemu smijati. Zaista.

Marianna

Sve do kina! Svi su buljili u tebe! A ti sav skrušen! A on: «Mama, kupiš mi sladoled? Mama, kupiš mi kokice?» (*Smije se glasnije*)

Valerio

Prestani! Misliš da je meni to zabavno?

Marianna

Poigrava se s tobom i ti to dobro znaš.

Valerio

Nije istina. Bolestan je, svi to znaju.

Marianna

Ja ne mogu voditi ljubav s nekim toliko smiješnim!

Valerio

A što, da ga pošaljem u ludnicu? Što bih trebao učiniti? Ili ne: ubit će ga. Možda te onda dođe volja. (*Tišina. Staje jedan nasuprot drugog*) Oprosti.

Marianna

Vraćam se kući. (*Uputi se prema hodniku*)

Valerio

Sada? Mislim: tri su sata ujutro.

Marianna

Još bolje, bar mogu neprimjetno otici. (*Nestane u hodniku, Valerio je slijedi, čuje se njegov prigušeni glas*)

Valerio

Bio je to čudan dan, zaista čudan. Ti si tek došla, on te nije poznavao, kuća, vojnici, preodijevanja... pa ne radim to uvijek! Ponekad prođu mjeseci bez svega toga, i onda... gotovo uvijek u oca, ponekad u majku, ponekad...

Marianna

Oprosti, odijevam se.

Valerio

Oprosti ti meni. (*Opet se pojavi*) Vidjet ćeš, zapravo je sve puno lakše, puno jednostavnije... ako opet to izvede, kunem se, odjenut će se u oca i namlatit će ga, zato jer mi ti jako puno značiš, više od bilo čega... (*Marianna se opet pojavi, odjevena kao u trenutku svog dolaska, drži torbu u ruci*) Zaista odlaziš?

Marianna

Nazvat će te. (*Valerio je uhvati za ruku*) Molim te, umorna sam. (*Valerio je poljubi u ustā. Marianna je nepomična.*)

Valerio

Što je? Ne voliš me više?

Marianna

Ne znam. Vidjet ćemo. Oprosti.

Valerio

Toliko mi je trebalo da se napokon zaljubiš u mene, a sada, u četiri i četrdeset...

Marianna

Moram malo biti sama.

Valerio

Zašto sama kad imaš mene? (*Glupavo se smije*)

Marianna

Zato jer ne možemo biti sami. (*Tišina. Valerio je zatečen*) Kamo god da idem, imam osjećaj da me netko motri. Ako nije plišana igračka, onda je vojnik, ako nije vojnik, onda su cvrčci.

Valerio

Molim?

Marianna

Cvrčci su u kući, nisi znao? Ima ih po svim sobama. (*Krene prema izlazu*)

Valerio

Ma o čemu ti pričaš?

Marianna

Ciuffino, Pachetto? Filumeno... (*Čuje se Antonijev glas, tih*)

Antonio

Krik.. krik... krik...

Marianna

To je Slatkica, ženkica. Čuješ li kako ima zvonak glas? Krik... krik... krik...

Valerio

Cvrčci...

Antonio

Krik.. krik... krik...

Marianna

Cvrčci. Zašto? Što je tu čudno? (*Krene. Pojavi se Antonio*)

Antonio

Krik.. krik... krik...

Valerio

Molim te, idi u krevet.

Antonio

Malo prije sam razgovarao sa Slatkim. Znaš što mi je rekla? «Tvoj brat je tužan brat» ...

Marianna se voli smijati, a ti se premalo smiješ.

Valerio

Nije loše, nije loše. Bravo, Slatkice.

Antonio

Zaručnice žele biti vesele. Ja i Elisabetta smo se stalno smijali. Svaki smijeh je imao svoju boju. Kada smo se smijali žuto, svi su se okretali i smijali se s nama. Kada smo se smijali crveno, svi su spuštali pogled jer je crveni smijeh malo pretjeran i ljudima je neugodno. Jednom sam se smijao u boji ciklame, to je bilo onda kada sam se pravio da sam cvjetić kako bih osvojio Elisabettu. Svidjelo joj se. Rekla mi je «Kako si to napravio? Ajde opet...» i ja sam se smijao u boji ciklame, a ona nije mogla, smijala se bijelo, plavo, ali nije uspjela smijati se u boji ciklame i onda sam joj ja pokušavao izazvati smijeh u boji ciklame praveći različite poze, ovako ili ovako (*Napravi nekoliko različitih, apstraktnih poza*) samo kako bi se smijala, uvijek na drugačiji način, u mnogo boja, čak sam i grimase radio, ah da, sjećam se. (*Smije se*) Proveli smo popodne smijući se na sve moguće načine, ti nemaš pojma koliko boja ima u smijehu, samo zelena ima barem trideset i četiri nijanse, plava ima manje, ali crvena ima više, onda počinje narančasta i eto me, Elisabetta se ponekad zabunila, a ja sam se smijao i smijao! (*Smije se*) Malo više, malo niže, malo slabije, tako, tako, ne, ne! (*Smije se*) Smijala se smeđe! Smijati se smeđe je jako lako, to je najčešći smijeh, boja suhog lišća! Ne, ne, oštije! I ona se smijala... Blizu si, blizu si! Približila se smijehu u boji ciklame, na trenutak mi se učinilo da ga je pronašla, zgrabi ga, zgrabi ga, pazi! I nastade tišina, gledali smo se u oči, ozbiljni... oči su se smijale! Je li bio on? Nije bio on? Smijeh u boji ciklame... bilo kako bilo, smijali smo se cijeli dan, a navečer smo već bili zaručeni. (*Obrati se Marianni koja ga u čudu, gotovo fascinirano, gleda*) Što, ne ideš?

Marianna

Ah, da. Naravno. Zbogom. (*Nestane u hodniku*)

Antonio

Zbogom (*Valeriju*) Slatkica je u pravu, ti si tužan brat i Marianna bježi od tebe. (*Tišina*)

Braća se nepomično gledaju. Čuje se zvuk ulaznih vrata koja se zatvaraju. Mrak

Kraj prvog čina

DRUGI ČIN

Prvi prizor

Jutro. Na stolu je postavljen doručak. Iz hodnika dopire Antonijev glas koji pjeva pjesmicu s početka predstave. Pred kraj pjesmice čuju se udarci o bubanj. Potom se u prostoru pod lukom pojavi Antonio. Preko ramena nosi mali bubanj.

Antonio

Valerio! (*Bubnjanje*) Kovrčko je osuđen na smrt, želiš li vidjeti izvršenje kazne? Strijeljanje u leđa, zbog špijunaže. (*Bubanj*) Izvršenje kazne će biti u hodniku, šteta tapeta. (*Smije se i udara po bubnju*) Onda, dolaziš li? Braco... što radiš? Kakiš? (*Odlazi do kupaonskih vrata i gleda kroz ključanicu*) Dezerter! Dezerter! (*Trčeći i bubnjajući ide po kući otvarajući i zatvarajući sva vrata u potrazi za Valeriom*) Dezertere se isto strijelja u leđa kao i špijune. (*Bubanj*) Pali! (*Trči do zvona koje je povezano s papirnicom, smještenog na zidu u dnu, lijevo od ormarića/kredence, te bijesno zvoni*) Mrtav si, mrtav si, mrtav si! Stavi papirić s natpisom «vraćam se odmah» i trči na groblje, čekaju te, lijes je spremna, ali mrtvaca nema, svi se brinu da mu se nešto nije dogodilo. (*Smije se*) Ma ne braco, šalio sam se. Dođi da doručkujemo zajedno. (*Odlazi do stola, gleda pripremljen doručak, nakloni se*) Dobar dan, marmelado. Jesi li dobro spavala? Da. Gospođo žličice. A ti? Loše, cijelu noć su me ostavili napuštenu u šalici kave sa šećerom na dnu, osjećam se skroz skoren, savršen početak jednog groznog dana. (*Vraća se do zvonca, uporno zvoni*) Halo! Halo! Est-ce que Valerio est là? Čuješ me? Ne igraj se prodavača papira i dođi već jednom! (*Trči oko stola*) Kako je maslac? Malo masno, ali sve u svemu dobro. Kamilica je skroz mrtva, skroz ispružena u kredenci. Samo kad se sjetim da mi je još jučer govorila :život bih dala za jednu dobru kavu. (*Smije se*) «Imate vatre?» Pita vatrogasac piromana... (*Smije se glasnije. Čuje se otvaranje ulaznih vrata*) Idemo, idemo, privežite pojaseve, spremni za polijetanje! Bez pozdrava, bez riječi, bez poruka, bez telegrama! (*Ulazi Valerio*)

Valerio

Zašto si zvonio? Zašto si me zvao gore?

Antonio

Blaženo neznanje. baš si došao na vrijeme. Baš sam se mislio popišati u gaće, a nemamo više pelena.

Valerio

Kupio sam ti ih u utorak.

Antonio

Ovaj tjedan sam se puno puta popišao u gaće.

Valerio

Dobro, dobro. Donijet će ti ih večeras. Jesi li zbog toga zvonio? Znaš da uvijek ima rezervni paket u ormariću.

Antonio

(Oštros) Kada ustanem, mama pripremi doručak.

Valerio

Bio je spremam.

Antonio

Hladna je. Bijela kava je hladna.

Valerio

(Stavi ruke oko šalice) Još je topla.

Antonio

Kad sam se digao bila je hladna.

Valerio

Mora da se ugrijala stoeći na stolu! Jutros si spavao dulje nego obično, a ja sam morao ići otvoriti dućan. Tko ovdje zarađuje? Tko uzdržava obitelj? (*Antonio počne lupati po bubnju*) Tiho budi! Mogu i ja ponekad imati probleme? (*Bubanj*) Mogu li imati živaca? Ili glavobolju ili telefon za platiti? (*Bubanj*) Mogu li i ja pišati u gaće?

Antonio

Mislim da će se Marianna vratiti.

Valerio

Ne, Marianna je otišla i neće se više vratiti. Nije me nazvala. Nadam se da si sretan. Uspio si, bravo, čestitke! Da, ti uspijevaš sve samljeti u prah i pepeo... (*Antonio se smijulji*) Sve je dobro išlo, bio je prvi dan, i malo bi bilo dovoljno, ali ti... ti...

Antonio

Ja sam slatki dječak uzdignute glave. Gledaj, gledaj. Tako. (*Odmakne bubanj držeći ga jednom rukom daleko od tijela držeći glavu pretjerano spuštenom*)

Valerio

Znaš zašto se Marianna neće vratiti? Sad ćeš se smijati. Zato jer me vidjela odjevenog u mamu, eto zašto.

Antonio

Zašto kažeš «odjeven u mamu»? To se ne govori.

Valerio

Govori se, ne govori se... Govori se istina!

Antonio

Obećao si mi da se ništa neće promijeniti, a sve se promijenilo i vojnik više ne čuva stražu!

Valerio

Da, da, vojnik, i suknja, i perika, i pete... pogledaj ga, bolesni braco kojeg nitko ne voli! ...

Antonio

(*Hladno*) Trebao si prije kočiti.

Valerio

Bilo bi najbolje da uopće nisam kočio i tako bih i ja otišao na onaj svijet. I onda bi ti bio u nekom institutu za mentalno retardirane i dirao guzice medicinskim sestrama i mahao pimpekom po dvorištu bez svih ovih Marianna. (*Antonijev lagani smijeh*) nije nimalo lako osvojiti ženu. Pozoveš je van i ako ti kaže ne, sav si frustriran, a ako ti kaže da... joj, ako ti kaže da, tek je to strašno! Što napraviti? Kamo ići? Na kavu? Da, da, dobro, dobro, zapravo jako dobro! Ali samo prividno jer sada kada sjedite misliš «što da joj kažem»? i gledaš je u oči i nadaš se da će doći konobar jer žene od nas svašta očekuju. I onda se koncentriram, koncentriram se, ali ništa mi ne pada na pamet. I onda ona zapali cigaretu, to je već nešto. Ako puši! Jer ako ne puši onda ni to ne napravi, gleda te i čeka, prokletnica! Ti pokušavaš sve moguće i kažeš «sviđa li ti se?», a ona «da» i opet tišina, pa gledate tko ulazi u kafić, sretni parovi koji se smiju! Ali protok nije stalan, ima i pauza i to su trenuci koje ne bih poželio ni najgorem neprijatelju. U tim trenucima se nadaš da će ti se plafon srušiti na glavu, da će biti ranjenih, možda pokoji puginuli, tako ćeš se napokon spasiti. Ali ne! Plafon je i dalje na mjestu, lijep, čvrst, od armiranog betona i onda pomisliš «Bože, daj da dođe potres!», ali ni list se ne pomakne i tada si izgubljen! To se desi ako izadeš sa ženom! (*Iznenada skoči sa stolice*) Ali jednom, makar samo jednom, dogodi ti se da znaš što reći. I razgovor krene! Krene, krene! Ide! Marianna me sluša! Smiješi se! Odgovara mi! Pobjeda, dragi moj! Jedanaest godina nisam imao curu!

Antonio

Dvanaest. Posljednja te ostavila šest mjeseci prije nesreće. Nisam ja kriv što se ne sviđaš ženama.

Valerio

Zaboravljaš da sam se svih ovih godina samo o tebi brinuo. Samo sam na tebe mislio! Kada sam sreo Mariannu, gotovo sam htio pobjeći jer sam odmah shvatio da je opasna, jako opasna. Bio sam na prekretnici! Da, htio sam prodati i stan i papirnicu i zbog toga sam otišao u agenciju, no nisam mogao ni zamisliti da će tamo sresti Mariannu.

Antonio

Sve si htio prodati?

Valerio

Da. I povući se na selo zajedno s tobom. Moglo je biti lijepo. Kokoši, zečići... bi li to volio?

Antonio

Ne.

Valerio

U svakom slučaju, sreo sam Mariannu i predomislio sam se. Vidio sam je ovdje. U ovoj sobi. Projiciranu. Iz agencije za nekretnine sam je prebacio ovdje. Vidio sam već kako se kreće, kako preslaguje stvari, kako ti priča priče... kako priprema večeru. Skupio sam hrabrost, ni sam ne znam kako. Gledao sam van kroz prozor i pitao je hoće li se sastati sa mnom. I ona prihvati! Mislio sam da nije dobro shvatila i zato sam ponovio preciznije «Gledaj, pitam vas za osobni sastanak, ne poslovni...» I ona se počela smijati i rekla da je jako dobro razumjela. Pristala je, shvaćaš? Koji je razlog imala da pristane? Ali ipak je pristala. Žene! Mislio sam da je možda udovica koja traži kuću, da možda ima dijete kojem traži oca, da je možda bolesna, da, bolesna je, to je to, to sam mislio! Traži papirnicu u kojoj može umrijeti.

Antonio

Lijepo je umrijeti u papirnici.

Valerio

Na sve sam pomislio, u jednom sam trenutku na sve pomislio jer nisam mogao vjerovati, ali ne! Bila je zdrava! I izašli smo jednom, drugi puta, viđali smo se i smiješila mi se, meni, i slušala me i govorila je i jednom mi je rekla «volim te», shvaćaš li? «Volim te»! A ja... ja... (Zajeca, gotovo vikne) ja sam pričao, pričao, sve sam joj prepričavao, čak i prošlost, moju prošlost, čak i to ta sam skupljao čepove od pivskih boca...

Antonio

Gdje su čepovi, braco? Gdje su čepovi?

Valerio

Smiri se, i ti si u tim pričama, nemoguće te izostaviti.

Antonio

Bila je to lijepa, lijepa, lijepa, lijepa kiša! Zaista! Pucketala je kao vatra.

Valerio

S trećeg kata! Ah, bilo je super! Puna kutija! Stotinjak čepova koji su odskakivali od asfalta.

Antonio

I ljudi su bježali! (*Sretno se smije*)

Valerio

Šest godina sam ih skupljao. Neki su bili jako rijetki. Dva su bila od jednog belgijskog piva koje se piye toplo. Ne proizvode ga više, danas bi taj čep vrijedio milijune.

Antonio

Jesi li to ispričao Marianni?

Valerio

Nisam.

Antonio

Trebao si, svidjelo bi joj se. Čepovi skaču, a ona se smije.

Valerio

Pa nije glupa. (*Sjedne u desnu fotelju*)

Antonio

Kažem ti da se smije. Čini mi se kao da čujem Elisabettu kako se smije.

Valerio

Ja ne čujem ništa.

Antonio

(*Snažno*) Ona je!

Valerio

Ne!

Antonio

Traži smijeh boje ciklame! Treba joj pomoći! (*Udara po bubnju*) Smije se plavo, smije se maslinasto zeleno! Elisabetta! Gdje si? (*Bubanj*) Gdje je moja plavušica? Kladim se da je već obukla vjenčanicu! (*Bubanj*) Potražite je! (*Bubanj*) Elisabetta! (*Tresne u bubanj na neuobičajeno nasilan način*) Mon amour! Jesi li dobro? Jesi li ranjena? Govorili su da si tresnula u zid, da si ostala na mjestu mrtva! No... ne treba obraćati pažnju na govorkanja. Imaš li još uvijek čvrste bradavice? Da? I sama znaš koliko volim tvoje male grudi šćućurene u mojoj velikoj šaci! A sada ćemo se smijati u boji ciklame, može? (*Primi Valerija za ruku i podigne ga s naslonjača. Zatim uzme sa vješalice plavu periku i vjenčanicu*) Hoćeš li? Ajde, pokušajmo, (*Stavi mu periku*) Ajde, radi kao ja. (*Smije se*) Hajde, podigni ruke. (*Navuče mu*

vjenčanicu. Valerio sve to podnosi bez da reagira) Raj treba zaslužiti! Napravi ovako. (Resko se smije, Valerio okreće glavu, a Antonio ga uspravi sa suzdržanim bijesom). Ovako, kažem ti. (Resko se smije) Gore glavu, uspravi se. (Resko se smije, Valerio ispusti neki piskutav, usiljen smijeh.) Bolje, bolje. Zatvori oči, malo slobodnije! (Valerio se jače smije) Blizu si, blizu si, skoro pa ciklama. Tako, tako, uspjela si. Bravo! (I Antonio se smije)

Valerio

Nitkove!

Antonio

(I dalje se smije) Dobro je, dobro je!

Valerio

Mrzim te!

Antonio

(I dalje se smije) Eto ga, eto ga!

Valerio

Ubit ću te, kunem se!

Antonio

(I dalje se smije) Samo naprijed! Evo ga, evo ga! To je on! (Pobjednički se smije) Smijeh boje ciklame. Ciklame! (Zvono na ulaznim vratima. Smijeh odjednom prestane) Idem ja. (Krene prema ulaznim vratima)

Valerio

Ne! Čekaj!

Antonio

Netko je na vratima i ide krik krik! ...

Valerio

Mogla bi biti Marianna! (Potrči u hodnik. Čuje se zvuk ulaznih vrata koja se otvaraju. Odmah zatim se pojavi Valerio: sretan je. U jednoj ruci nosi veliki kovčeg, u drugoj poklon-kutiju)

Antonio

Marianna, predstavljam ti Elisabettu. Elisabetta, ovo je Marianna. (Ulazi Marianna. Bez rijeći gleda Valerija)

Valerio

Bok. (Neugodna tišina) Sretan sam. Nisam to očekivao.

Marianna

Ni ja. Ni sama ne znam zašto sam ovdje.

Antonio

(Marianni) Ali Kovrčko zna. I Filumeno te pozdravlja. (Valerio, kao da je tek sada shvatio da je odjeven «u Elisabettu», pobjegne u hodnik noseći sa sobom kovčeg i paket)

Marianna

Bok Antonio!

Antonio

Antonio, ne Toni! Olé! (Pleše po sobi) Znaš li se smijati u boji ciklame? To je smijeh sretno zaljubljenih. Ovako, čuješ? (Oštros se smije)

Marianna

(Zabavlja se, glasno govori) Jel ti to znaš, Valerio?

Valerio

(Iz hodnika) Što?

Antonio

On je tužan, ne zna se smijati. Probaj ti, probaj sa mnom. (Oštros se smije) Probaj! Voliš li boje?

Marianna

Jako. Posebno boju ciklame.

Antonio

(Smije se) Onda se smij! Probaj! (Marianna se smije) Još, još, evo ga, pronašla si ga! (Antonio i Marianna se zajedno smiju. Valerio ulazi i zapanjeno ih gleda. Skinuo je periku i vjenčanicu) Smijeh boje ciklame! (I dalje se smiju, bez prekida) Oštrose, oštrose! Tako! Odlično! Osjeća se i miris! (Mariannin smijeh je sve zvonkiji, poput vodenog slapa. Antonio pleše i smije se. Valerio je skamenjen. Mrak)

Drugi prizor

Nekoliko dana poslije, kasno poslijepodne. Valerio za stolom slaže papire i računa na malom kalkulatoru. Marianna sjedi u desnom naslonjaču, koji je sada okrenut prema publici. Antonio sjedi na podu uz naslonjač. Okružen igračkama.

Antonio

(Pružajući Marianni plišanog medvjedića, identičnog onome kojega smo već ranije vidjeli)

Ovo je Kovrčkov brat.

Marianna

Sličan mu je.

Antonio

Blizanci su.

Marianna

A da?

Antonio

Da. Vidiš? *(Uzme Kovrčka i pruži joj ga)* Isti su.

Marianna

Istina. Kako se zove?

Antonio

Kovrčko

Marianna

I on?

Antonio

Da, zato jer ima kovrče.

Marianna

Pa kako ih razlikuješ?

Antonio

Po instinktu. Ovo je Kovrčko.

Marianna

Ali i ovo je Kovrčko.

Antonio

Ali Kovrčko je ovaj ovdje.

Valerio

(*Bez da podigne glavu od papira*) Ima vezicu oko lijevog zgloba.

Marianna

(*Antoniju*) Varalice! (*Smije se s njim*) Da baš, instinkt!

Antonio

Ja mislim brže od svjetla. Je li tako, braco?

Valerio

Da, brže od ugašenog svjetla. (*Tišina*)

Marianna

Uf, nisko! Svaka čast.

Antonio

(*Vrti avion, dubokim glasom*) Moooooaaammm....

Marianna

Tvoj brat te nije htio uvrijediti.

Valerio

(*Prekine posao, shvatio je što je rekao*) Naravno da nisam. Pokušavam malo uštedjeti, zato volim ugašena svjetla. (*Smije se, neugodno mu je*) Kada vidim upaljeno svjetlo, odmah trčim da ga ugasim. Naravno, ako je upaljeno bez razloga jer ako treba biti upaljeno, prvi sam koji će ga upaliti. Je li tako Toni?

Marianna

(*Ne obraća pažnju na Valerija, obraća se Antoniju*) Ne želiš li nastaviti predstavljati mi svoje igračke?

Valerio

To je mala obiteljska ekonomija.

Marianna

Već dugo nisam gledala igračke. Godinama. Baš čudno. Jednog jutra se probudiš i tvoje igračke su ti nekako strane, ne gledaš ih više. Tko zna gdje su sada moje lutke?

Antonio

Puno si ih imala?

Marianna

Da, tridesetak. Moja omiljena se zvala Olimpijada.

Antonio

Olimpijada? Lijepo! Zašto?

Marianna

Darovao mi ju je otac jednom kad su bile Olimpijske igre. (*Antonio se smije*) Moj otac je odlučivao kako će se zvati moje lutke. Znaš kako su se ostale zvale? Eneida, Ilijada, Odiseja... (*Antonio se od srca smije*) Ja sam ih htjela nazvati po princezama iz bajki koje sam čitala: Zora, Lola, Giusy ... ali on bi rekao: «To je bezveze/banalno, nazvat ćemo je Samotraki...».

Antonio

Banalno, banalno, s masnom svinjetinom.

Marianna

Govorio je: «Naše lutke» ... «Kako su naše lutke? Jesu li naše lutke dobro spavale? Jesu li naše lutke fino doručkovale?...». Često se vraćao kući s lutkama.

Antonio

Da je Kovrčko bio tamo, sve bi ih napumpao.

Valerio

(*Digne glavu od stola*) Eto vidiš? (*Dirne se po čelu kao da hoće reći «priča gluposti» te se vrati računanju*)

Antonio

I tako bi se rodili vlakići, aviončići, lopte poput Bombe.

Marianna

Bombe?

Antonio

To je moja lopta. (*Pokupi loptu*) Kada ju bacim o pod, zvuči kao bomba. Slušaj.

Valerio

Ne! (*Antonio snažno baci loptu o pod*)

Antonio

Čuješ? Susjedi se žale, a moj brat to ne želi.

Valerio

Marianna, molim te.

Marianna

Pa nije se ništa dogodilo.

Valerio

Zato jer ne poznaješ ove ispod. Uskoro ćeš vidjeti. (*Vrati se poslu*)

Marianna

(*Potih, Antoniju*) Dođi bliže. Tako nećemo nikom smetati. (*Antonio joj se približi, a Valerio podigne glavu i pokušava čuti što govore*)

Antonio

Tvoj otac je umro u nesreći?

Marianna

Ne, moj otac je živ. Majka također. Još su mladi, jako rano su me dobili.

Antonio

I pitaju te koliko je sedam puta sedam?

Marianna

Ne živim više s njima. Već godinama. Odrasla sam.

Antonio

I udat ćeš se za mog brata?

Marianna

Ne znam, moguće. Vidjet ćemo. Ima vremena.

Antonio

Želiš li pobjeći?

Marianna

Možda.

Antonio

Sad je trenutak, moji vojnici spavaju.

Marianna

Ti si jedno jako pametno dijete.

Antonio

Onda ostani. Možeš se uvijek udati za mene.

Marianna

Zašto ne? Krik...krik...krik...

Antonio

Krik... krik... krik... (*Smiju se*)

Valerio

Što je? Čemu se smijete? Marianna, zašto mi ne odgovaraš?

Marianna

Imaš jako simpatičnog bracu.

Valerio

Dobro! Drago mi je da ste se sprijateljili. A što ti govori?

Antonio

Pričao sam joj da moji vojnici pišaju u kacige.

Valerio

Ti ne znaš pričati o ničem drugom nego o pišanju. Stavit ćemo pelene i tvojim vojnicima.

(*Spusti glavu i primi se posla*)

Marianna

Malo je nervozan. (*Valerio podigne glavu kako bi slušao*) Moraš imati strpljenja.

Antonio

Da samo znaš koliko ga imam... ponekad bih najradije sve ostavio i otišao. Ali kako da ga ostavim? Što bi ostalo od njega? Žao mi ga je. Jadničak. (*Smiju se*)

Valerio

Ma hajde! Može li se znati? ... Šapćete, šapćete, a onda se smijete.

Marianna

Što ima lošeg u tome?

Valerio

Ništa. Ali je čudno. Čemu se imate smijati? (*Neugodna tišina, zatim se Valerio vrati poslu*)

Antonio

Ovo je vatrogasno vozilo. Sirena je pokvarena.

Valerio

(*Ne diže glavu*) Nije pokvarena, fali baterija.

Antonio

Hoćeš reći da poznaješ moje igračke bolje od mene? (*Marianni*) Jedne noći je došlo do požara u kantini. Vatrogasci se pojavili uz zaglušujuće sirene. Meeeehhhhh!!! Silazeći niz stube, vozilo se prevrnulo i sirena je prestala zavijati. Razbila se. Kantina je izgorjela u tišini, zajedno sa rogačem, lećom, bobom. Kovrčko je dobio opeklane.

Valerio

(*Još uvijek udubljen u posao*) Mi nemamo ni kantinu. U ovoj zgradi stanovi s istočne strane nemaju kantinu. Nikad nismo saznali zašto.

Antonio

Da danas sretneš svoje lutke, bi li ih prepoznala?

Marianna

Da... mislim da bih.

Antonio

I sjetila bi se svih imena?

Marianna

Ne znam da li bih se baš svih sjetila. Možda. Prošlo je puno vremena.

Antonio

Koliko?

Marianna

Godine. Godine. Godine.

Antonio

Kako se to dogodilo?

Marianna

Što?

Antonio

Da si napustila svoje. (*Valerio podigne glavu*)

Marianna

Htjela sam biti slobodna, to je normalno, svi mladi tako rade. (*Valerio opet spusti glavu*)

Antonio

I nisi ponijela svoje lutke sa sobom?

Marianna

Bila je to velika greška, tek sada shvaćam.

Antonio

Mora da su puno plakale.

Marianna

Bojim se da jesu.

Antonio

Kako si mogla? Misli na Olimpijadu! To je moralo biti strašno za nju! To je kao da ja.. kao da ja napustim Kovrčka. Jako bi patio! Na stranu to što je špijun, priznajem, to mu je grozna mana, ali mi smo prijatelji, kada sam žedan, on mi kaže «Žedan si!» i ja shvatim da sam žedan! Prije to nisam znao! Bez Kovrčka bih već umro od žedi. (*Uzme Kovrčkovog blizanca*) On ne, njega boli briga. Dobar je, pere se, uči, najbolji je u razredu, ali je sebičan, nije ga briga za mene, ako umre neću plakati. (*Baci daleko medvjedića*) Ali Kovrčko ne, Kovrčko je moj prijatelj, moj prijatelj, prijatelj! (*Uzme Kovrčka*) On zna sve o meni i ja sve o njemu, mi smo si ovako! (*Snažno ispreplete prste obih ruku*) S Kovrčkom bih išao i na kraj svijeta, kroz pustinju i prašumu. (*Ustane, glasno govori*) Vi odrasli nemate srca. Imala si omiljenu lutku i napustila si je! Gdje ćeš naći drugu Olimpijadu? (*Primijeti da Marianna plače*) Plačeš? Želiš reći da ti je žao? Reći ćemo to tvojim lutkama i one će ti oprostiti. Ali ne znam baš da li zavređuješ.

Valerio

(*Sluša, ali ništa ne razumije*) Ma što se to događa? Zašto plačeš?

Marianna

Ne znam. Ništa.

Valerio

Kako ništa? Mora biti neki razlog. Prvo se smiješ pa plačeš...

Antonio

Kao kad poslije kiše bude sunce.

Marianna

(Smiješi se) Upravo tako.

Valerio

(Ustane) ne znam... smiješ se, plačeš... što je olimpijada?

Antonio

To je njen omiljena lutka.

Valerio

S tim imenom?

Antonio

Dao joj ga je njen otac.

Valerio

I ti se obazireš na njega? Koja glupost!

Marianna

Istina je.

Valerio

Slušaj... ako se hoćeš igrati, u redu, igrajmo se, ali ne želim vidjeti da plačeš, razbit ću ovoga ovdje. Jer poznajem ga, poznajem ja dobro tog lika, spremam je na sve, ti si ovdje zbog mene, ne zbog njega. Jasno? (*Tresne Antonija*) Ohè!

Marianna

Ne, što to radiš?

Valerio

On ti treba pokazati svoje igračke, tako smo odlučili, zar ne? I onda, pokaži ih. Pokaži ih i ne izazivaj. Evo ih ovdje... gledaj: zvrk, medvjedić, Zorrov mač ... pričaj joj o svojim igračkama. Može? Ja ću završiti posao i onda ćemo ručati. (*Marianni*) Je li ti slučajno izvinuo ruku? Često to radi svojim prijateljima. Izvija im ruku. Nije svjestan svoje snage. (*Sjedne*) Nećeš mi odgovoriti?

Marianna

To je samo trenutak melankolije.

Valerio

Zovi to kako hoćeš. Plakala si...

Marianna

(Antoniju) Hoćemo li nastaviti?

Antonio

Ne.

Valerio

Eto ga!

Marianna

Ne želiš?

Antonio

To je samo trenutak melankolije.

Valerio

Shvaćaš li? Sve je to ... (*Vrti ruku kraj glave kao da zavija nešto*) reci mi što da radim! Nije dovoljna pažnja, strpljenje, ja pokušavam otvoriti! A on zatvara i zatvara!

Antonio

Krok... krok... krok...

Valerio

Što je to?

Antonio

To su cvrčci s Aljaske. Imaju pola kile i idu kro kro.

Valerio

Eto ga! Cvrčci s Aljaske! A ja ovdje moram raditi i misliti na sve! (*Viče*) Znaš li koliko računa ima za platiti? Znaš li koliko računa?

Marianna

Kakve sad veze imaju računi? Možda...

Valerio

Kakve veze imaju računi? Dok sam god ja taj koji ih plaća, ima veze, itekako ima veze. (*Lipi rukom o stol tako da i papiri odskoče*) Evo računa! Ne bi vjerovala!

Marianna

Mi smo razgovarali o igračkama. Pričali smo o mojim lutkama.

Valerio

Da, naravno! Olimpijada! Svjetsko prvenstvo! Ne smiješ mu previše udovoljavati! Ne trebaš slušati njegove gluposti! (*Antonio se lagano spusti na pod ispred desnog naslonjača, izvan Valerijevog vidnog polja*)

Marianna

Ajde šuti na trenutak! Uopće ne slušaš što ti govorim!

Valerio

Pa nisam gluhi!

Marianna

Tim gore!

Valerio

U redu! Slijep sam i gluhi sam! Uz to, on ti izvija ruku!

Marianna

Nije mi ništa izvinuo!

Valerio

Znači plakala si samo tako, da ti prođe vrijeme!

Marianna

Hoćeš li ušutjeti na trenutak? Hoćeš me saslušati?

Valerio

Slušam, slušam! Hajde!

Marianna

Plakala sam jer sam se odjednom sjetila svog djetinjstva.

Valerio

I ti?

Marianna

Budući da sam odmalena imala bujnu maštu, moji su mi govorile «Spusti se, spusti se na zemlju!». Što sam više pokušavala letjeti, to su me oni više spuštali. «Spusti se, spusti se!» ... I eto, tako sam se spustila skroz dovde.

Valerio

I to ti se čini preskromno?

Marianna

(*Djeluje odsutno*) Skromno?

Valerio

Razumijem te, ali ne brini za kuću ovakvu kakva je sad. Ovo je samo početno stanje. Pričao sam o računima jer ponekad je dobro da čuje kako ima i problema, da razmisli malo. Ali

zapravo, dosta dobro stojimo, znaš? Porastao je promet ove godine, baš sam gledao račune. Zahvaljujući fotokopijama. Danas se puno kopira. Manje se troši na kruh, mlijeko, ulje, ali se troši puno više na fotokopije. Jesi li bolje? Ha? Jesi bolje? (*Gleda uokolo*) Gdje je ovaj?

Antonio

(*Još uvijek skriven iza naslonjača*) Krunk, krunk... njemački cvrčci.

Valerio

Ma bravo. Predstavi joj njemačke cvrčke koji idu krunk, krunk. Malo cvrčaka, a onda ćemo jesti. (*Marianni*) Probaj malo biti strpljiva, može? Još pet minuta. (*Vrati se poslu*)

Marianna

(*Puzeći dođe do Antonija*) Kri, kri... Mogu li?

Antonio

Krunk, krunk... naprijed.

Marianna

Je li prošla melankolija?

Antonio

Melankolija je prošla, ali sada me svrbi.

Marianna

Hoćeš da te počešem?

Antonio

Svrbi me srce. To je dobar znak, znaš? To znači da se bliži Božić! (*Smije se*)

Marianna

I ja počinjem osjećati.

Antonio

Treba se počešati.

Marianna

Kako možeš počešati srce?

Antonio

Sad ću ti pokazati.

Marianna

Ti znaš kako?

Antonio

Naravno. Kovrčko me naučio. Pazi.

Valerio

(*Digne glavu*) Ma gdje ste?

Antonio

Prvo podigneš ruke. (*Podigne ruke. Valerio vidi iza naslonjača Antonijeve podignite ruke*)

Hajde, idemo. (*Marianna ga oponaša*)

Valerio

Ma šta to radite?

Antonio

I sada trebaš govoriti jastog sve dok ne prođe. Naprijed!

Marianna

Jastog!

Antonio

Ma ne samo jednom, barem deset puta! Dvadeset! Jastog, jastog, jastog ...

Marianna

Jastog, jastog, jastog...

Antonio

Daj, daj, nastavi! Jastog, jastog... misli na jastoge!

Marianna

(*Valeriju koji ih iza naslonjača zabezeknuto gleda*) Reci i ti jastog!

Valerio

Ja? A zašto?

Marianna

Zato, zato... daj!

Valerio

Jastog.

Marianna

Nasmij se! (*Nasmije se*) Jastog! Jastog! (*Valerio protrese glavom*)

Antonio

Bravo! Je li prošlo?

Marianna

Da.

Antonio

Jesi vidjela?

Marianna

Ovo je odlično!

Valerio

Što je prošlo?

Marianna

Svrbež na srcu? Nisi to nikad imao? Je li moguće?

Valerio

Žao mi je. Znam za grlobolju, glavobolju, zubobolju...

Antonio

Zato jer si običan, prosječno zdrav smrtnik. (*Valerio ponovo sjedne bez da odgovori*)

Marianna

(*Antoniju*) Hvala ti što si me naučio ovu metodu.

Antonio

Zahvali Kovrčku, ne meni.

Marianna

Zahvali mu ti u moje ime kada ga vidiš.

Antonio

Trebao bih ga večeras vidjeti. Reći će mu.

Marianna

Večeras?

Antonio

Da, idemo u Trocadero. Jesi čula za to?

Marianna

Ne, nisam nikada bila tamo.

Antonio

Ma, beh, znaš... ništa posebno. Popije se koja čašica... ima cura... Priča se o svemu i svačemu... Kovrčko pozna puno ljudi.

Marianna

Imate kakve planove?

Antonio

Ma da, nešto... Ali radije ne bih o tome. Znaš... praznovjerje.

Marianna

Razumijem. Za svaki slučaj... (*Stisne palčeve*)

Antonio

(*I on stisne palčeve*) Što god da bilo, morskim putem. Ne volim letjeti.

Marianna

Ni ja. Morem je bolje.

Antonio

Puno bolje. Puno, puno bolje. (*Marianna ga pomiluje po glavi, a zatim ustane i ode do Valerija*)

Marianna

Valerio...

Valerio

(*zamišljen*) Jastog.

Marianna

Ne... Da pripredim?

Valerio

(*Podigne glavu*) Da, hvala.

Marianna

Jesi li gladan?

Valerio

Mah... malo sam iznemogao... ogladniš od posla. (*Marianna ode u kuhinju. Antonio i dalje sjedi na podu naslonjen na naslonjač, sanjiv*)

Antonio

Aaaaahhh.... na mostu... (*Duboko udahne*) Obala je sad već daleko... Koliko kose na vjetru! Bi li to ikad rekao, Kovrčko? Cure iz Trocadera... sve su se popele na isti brod. (*Lizne prst te ga zatim podigne kako bi osjetio vjetar*) Puši, maestralu, puši! (*Svjetla se gase*)

Treći prizor

Nekoliko dana kasnije, odmah nakon ručka. S jedne strane stola, Antonio piše s očitim poteškoćama. S druge strane stola, Valerio igra šah s elektronskom šahovnicom. Svako malo čuje se jedan lagani «bip». Odjednom Antonio lupi šakom o stol.

Antonio

Uf!

Valerio

(Štiteći figure koje se zaljuljavaju) Pazi!

Antonio

Opet sam pogriješio. (Pokaže list Valeriju) Nisam dobro stavio č i č.

Valerio

Sve ćeš mi poremetiti! (Antonio smota list papira u loptu nakon što ga je bijesno rastrgao)

Pobjeđivao sam! (Antonio baci loptu od papira na šahovnicu te tako poremeti figure)

Antonio

Šah brat!

Valerio

Ne! Životinjo jedna! (Pokupi loptu) Natjerat će te da je pojedeš!

Antonio

(Otvara usta kao da čeka hranu) Aaaahhh!!!

Valerio

Bio sam jedan potez u prednosti! (Baci mu natrag loptu, no ne pogodi ga) Na četvrtom nivou!

Antonio

Ja ne znam pisati!

Valerio

Shvaćaš?

Antonio

Ja ne znam napisati «Četvrti nivo»! Imam jednog prijatelja. On je u Americi. Ako mu želim reći da sam pobijedio tvoju usranu šahovnicu na četvrtom nivou, moram ga zvati telefonom. Razumiješ? Halo? Halo? Hello? Je li tamo John? Je li to Jack? Je li to Clint?

Valerio

Slušaj, Clint, ti partiju na četvrtom nivou protiv ove šahovnice nećeš dobiti nikad, u redu?

Nikad! Ni na drugom ni na prvom! Ti možeš pobijediti samo u Čovječe, ne ljuti se.

Antonio

Nije istina. Jednom sam te potukao.

Valerio

Zato jer sam ti pustio da pobijediš!

Antonio

(*Nakon duge tišine*) Ne znam više jesu li djeca utjeha odraslima. Nekad sam mislio da jesu, bilo je čak napisano na knjizi korica. Nekad su odrasli podučavali djecu, tako su se prenosile tajne. Kako se hvataju poljski zečevi? Sije li se za punog ili za mладог mjeseca? Zašto se boce ne zatvaraju kada puše vjetar? Zašto je orah štetan?

Valerio

(*Sarkastično*) Ima li na svijetu više pasa ili mačaka? Je li teži jedan slon ili tri nosoroga?

Antonio

Imaš li ti kakvu tajnu za prenijeti mi? Na primjer, kako se pišu č i Ć? Kako se pišu!

Valerio

Ti ne znaš pisati ne zato jer ne znaš nego zato jer si zaboravio. Sjećaš li se što je rekao liječnik? U tvom slučaju je teško ponovo naučiti jer postoji nekakvo odbijanje.

Antonio

Hoćeš reći da netko u meni kaže ne kada ja kažem da.

Valerio

Tako nekako. (*Ponovo slaže figure na šahovnicu*)

Antonio

Kada Kovrčko kaže ne, Kovrčko kaže da.

Valerio

Tako je, bravo, napiši cvrčak deset puta. Tvrdo č. (*Pretjerano naglašava tvrdo č*) CvrČak.

Antonio

Stvarno si mi onaj put pustio da pobijedim?

Valerio

Da. Oprosti, nisam ti to htio reći, ali izvukao si iz mene.

Antonio

Zašto?

Valerio

Jer tu i tamo djeci treba udovoljiti. Nije ti se svidjelo?

Antonio

Hoćeš li znati zašto si me pustio da pobijedim?

Valerio

Da čujemo.

Antonio

Jer si shvatio da bih ionako pobijedio. I onda, kako ne bi izgubio, pustio si da ja pobijedim!

Valerio

(Smije se) Ma vidi ti!

Antonio

To je trulo zeleni smijeh.

Valerio

Napiši cvrčak i ne gnjavi više!

Antonio

Pojeo sam ti kraljicu!

Valerio

Pustio sam da je pojedes!

Antonio

Ne! Ja brzo razmišljam, ja brzo razmišljam! Čuo sam jedan «ah», rekao si «ah!», ali nije to čak ni bio «ah!», bio je to mali, tihi, neprimjetni jecaj i ja sam ga čuo! Nisi primijetio da ti je kraljica u opasnosti! Jer ti igraš po pravilima, po malim pravilima, po pravilčićima, dok ja zaskočim pravila, razbijem ih! Jesi li ti pravilo? Pam! Pam! (*Udara šakama po zraku*) Dođi pravilo ako imaš muda! (*Valerio začepi uši*) Eto ti na pravilo jedno! Pljus! Pljus! (*Učini pokret kao da pljuska nekoga*) Nećeš ga više prepoznati! I ja ti pojedem kraljicu, a ti napraviš «ah!» jedva primjetno neprimjetno i onda ja aaahhhmmm!!! Kraljica! Osvojio sam svjetski kup kri kri!

Valerio

Misli što hoćeš, ako te to veseli. Ali smiri se sada.

Antonio

Moram naučiti pisati kako bih napravio popis tajni koje moram prenijeti. Obići će svijet u potrazi za bakicama i djedicama koji znaju koliko zrna grožđa treba za bocu vina. (*Vrati se pisanju*) Cvrčak, konjič...

Valerio

Ma ne, konjić je sa mekim č!

Antonio

Što tvrđe to bolje. Naučiti, učiniti... (*Čuje se otvaranje ulaznih vrata*)

Valerio

Evo Marianne.

Antonio

Otvara kućna vrata, ulazi u hodnik, napravi Četiri koraka i učas je tu !!! (*U prostoru pod lukom pojavi se nasmiješena Marianna. Ima plavu kosu*)

Marianna

Bok! (*Valerio je bez riječi*)

Antonio

(*izrazito reski smijeh*) Smijeh 24-karatnog zlata! (*Krene prema Marianni da je zagrli, no ona mu izmakne pobjegavši iza stola, smije se i ona*) Naravno, moći ćeš izlaziti, viđati prijateljice, kupovati u dućanu, neću te sprečavati u tome, obećavam. (*Izvadi iz džepa ogledalce i temeljito pregleda Mariannu*)

Marianna

Kako mi stoji?

Valerio

Rekla si da ti plava kosa ne pristaje.

Marianna

Tada sam imala šesnaest godina, nisam ništa znala. Danas se sviđam sama sebi ovakva.

Antonio

(*I dalje gleda u ogledalce*) Naravno, mora još narasti, kako bi mogla lepršati na vjetru.

Marianna se slaže, samo ju moraš pitati.

Valerio

Da sam te ja zamolio, ne bi mi to napravila.

Marianna

Ne budi ljubomoran. Napravila sam to za dobro svih. I za svoje vlastito.

Antonio

Znaš, braco? Postoje žene čiji miris možeš osjetiti, a ti ponjušiš i odeš. Ali probaj ih dotaknuti! Iskliznu ti iz ruku kao sapun i zalupe ti vrata pred nosom. (*Smijucka se*) A mi na obali gledamo sirenu sa rukama pogodi gdje! A ona se smije i ode voditi ljubav s delfinima. Morska kurva! (*Smije se na vulgaran način i okrene se prema Marianni koja je ojađena*)

Marianna

Zašto to govorиш? Prestani.

Antonio

(*Opet joj okrene leđa i gleda je u ogledalu*) Zagrizi život, mala. Ma petite. (*Zao smijeh*) I ode.

Ode... (*Ode pod stol igrati se s vlakićem*)

Valerio

(Marianni) Nekada je bio dosta vulgaran. Nitkov. Imao je i dobrih strana, ne kažem da nije.

(Antonio se smije) Da, da, smij se, smij. Tek toliko, dvije su zatrudnjele s njim. Jedna u Francuskoj. Jer živio je godinu dana u Francuskoj kad je bio mlad. Bio je umjetnik. Koji lik. Onda je sreo Elisabettu i malo se smirio. Ali ostao je latalica, bez glave i repa, nisi se nikada mogao osloniti na njega. Ali u jednoj je stvari bio dosljedan: svđale su mu se plavuše.

Marianna

(Brižljivo se približi Valeriju) Tebi se ne svđaju plavuše?

Valerio

(Pomiluje ju) Ti mi se uvijek svđaš. Crna, plava, smeđa. Sviđaš mi se jer si to ti. Čak i sa sijedom kosom. (Marianna iznenadeno podigne glavu) Da, i takvu te zamišljam. Bijelu kao snijeg. Da. Čudiš se? Često sam te zamišljaо kao staricu. I sebe kao starca. Dva lijepa starčićа. I znaš što? Ovo nisi očekivala: sretan sam!

Marianna

Ti?

Valerio

Da! Smijem se! Smijem se ko luđak! (Nasmiješi se)

Marianna

Ma zašto misliti na starost? Misli na leptire, na bubamare!

Antonio

Ja poznajem jednu ptičicu. Ide «živ, živ!»...

Marianna

Zamišljaj me mladom, molim te! Zamišljaj kako berem cvijeće, jedem lubenicu!

Antonio

Vrtovi su puni gnijezda. Zabilježio sam ih već preko tisuću. Ne, ne, ne okreći se. Stani, molim te. Imaš ledene usne. Smrznute. Nije to dobro za cvijeće. Ne miči se, vraćam se. Vraćam se s vjetrom koji će sve osušiti. (Izade gledajući u ogledalo. Nakon nekoliko trenutaka, u hodniku s lijeve strane se čuje zvuk razbijenog ogledala)

Valerio

Eto! Sedam godina nesreće.

Marianna

Zar ti vjeruješ u te stvari? (Pomiluje ga)

Valerio

Ovo je prvi put nakon dosta dana da si nježna prema meni.

Marianna

Nije mi lako. Ako se brinem o njemu, toliko se uživim da mi je kasnije teško brinuti se i o tebi, o nama.

Valerio

Zašto si utvila sebi u glavu da ga možeš izlječiti?

Marianna

Nisam.

Valerio

Ma jesi, podsvjesno jesi. Osjećam to. Međutim, ne može ga se izlječiti, može se samo skrbiti o njemu. Neizlječivo je to što ima.

Marianna

Ne znam. Na trenutke...

Valerio

To kažu liječnici, ne ja.

Marianna

On je jedna vrlo uz nemirujuća osoba. Ne izlazi mi iz glave, zbumjuje me.

Valerio

Pa luđaci su uzbudljivi. Hoćeš da i ja pokušam? Ne treba puno. Otvorim prozor, bacim frižider i vrištim: «Mjesec je plav, mjesec je plav!»... i odmah ću postati zanimljiv. Jer to je ono na što misliš kada kažeš uz nemirujuć. Hoćeš reći da je zanimljiv! Kako bi se dopao ženama moraš piškiti u gaće i govoriti da je mjesec plav. «Mjesec je plav!» - «Volim te!» - «Mjesec je plav!» - «Kako zanimljiv čovjek! Uzbudljiv!» (*Zagrli Mariannu*) U redu, Marianna, mjesec je plav. S pokojom žutom prugicom.

Marianna

Ne znam da li bih se smijala ili plakala.

Valerio

Radije bih da plačeš nego da mi se smiješ. Nikada nisam rasplakao ženu, mora da je to uzbudljivo.

Marianna

Stisni me jače.

Valerio

Jače od ovog?

Marianna

Je li to najjače što možeš?

Valerio

Ne. Ali bojim se da te ne ozlijedim.

Marianna

Ma nisam toliko krhka. Stisni.

Valerio

Ovako?

Marianna

Jače.

Valerio

Ne mogu jače

Marianna

Jače!

Valerio

Jače nego što mogu? (*Stisne je najjače što može i zatim je pusti. Marianna ostane na mjestu*)

Koji napor!

Marianna

Hvala.

Valerio

(*Podigne glavu*) Ne izgledaš mi zadovoljno.

Marianna

Istina. Ne znam više što želim.

Valerio

Ako želiš mene, na dobrom smo putu, znaš?

Marianna

Malo me strah. Slabo te poznajem. Ne zato što te kratko poznajem nego možda zato što ne znam upoznati. A znaš zašto ne znam upoznati? Jer se stalno zadovoljavam s malim stvarima. «Spusti se na zemlju!»...

Valerio

Ne znam što ti se događa, ali znam da je to sve zbog mog brata i njegovih olimpijada i njegovih govora bez glave i repa koji zvuče ko filozofski govori! Na početku sam i ja nasjedao na sve to, a zatim sam shvatio. Stavio ti je jednog crvića ovdje. (*Pokaže na Marianninu glavu*) Ma kojeg crva! Slona! Preplavit će ti cijeli mozak.

Marianna

(*Sjedne u desni naslonjač*) Imam malu prošlost sačinjenu od malih snova i malih sigurnih stvari koje su mi usadili roditelji, no poštedjet ću te toga. Imala sam dva momka i par

ljubavnika, nikakve strasti. Nakon toga dugo ništa, u biti sam tako i htjela, znaš? Kada kažeš: želim bolje shvatiti, želim se bolje upoznati. Na kraju sam se nekako kao odvojila od same sebe. Promatrala sam se svisoka, kao iz helikoptera i vidjela sam nesreću koja se približava, samoću, tamo dolje, sa svoje visine. «Spusti se, spusti se!» Navikla sam shvaćati samoću kao nesreću.

Valerio

I zato si završila sa mnom? (*Uzme stolicu i sjedne do Marianne*)

Marianna

Tražila sam muža. (*Pomiluje ga*) Si usa ancora. Nisi znao? («TO SE JOŠ RADI» JA BIH TO PREVELA «CURE TO JOŠ UVIJEK RADE»)

Valerio

Pokušaj me shvatiti. Ja sam prodavač papira u srednjim godinama i s mnogim problemima.

Marianna

Bio si prava osoba za mene. Dobar, brižan, pošten, istina, s unesrećenim bratom, ali dobar položaj, dućan, kuća. Ulijevao si mi sigurnost. I pomogao da letim nisko. (*S lijeve strane se pojavi Antonio. Odjenuo je svoje staro odijelo*)

Antonio

(*Odjeva sako*) Malo mi je uzak, ali ne previše. Bit će dovoljno da malo pomaknem gumb, zar ne Elisabetta?

Valerio

Ne odgovaraj!

Antonio

(*Autoritativno*) Zar ne, Elisabetta?

Marianna

(*Digne se*) Da... gumb. (*Valerio izgleda razočarano*)

Antonio

(*Izgleda kao gazda*) Hlače treba malo proširiti. Imaš li papir i olovku?

Valerio

(*Oštros*) Snađi se. Na stolu su ti.

Antonio

U redu, zapiši. Hlače, dva centimetra. Jesi li zapisao? (*Nitko ne odgovara, nitko se ne miče*)

Dugme na sakou, jedan centimetar, jedan i pol, za svaki slučaj. Kako mi stoji?

Marianna

Ko po mjeri.

Antonio

(Pokušava se pogledati sleđa) Zar nema ogledala u ovoj kući?

Valerio

Imao si jedno. Kamo si ga stavio?

Antonio

Ne mogu ga naći. Jeste li ga vidjeli? Džepno, crveno s crnim poklopcem, kada se razbije ide «sclinnnn!» ... je li ga netko video? (Marianni) To je bilo tvoje omiljeno odijelo, sjećaš se? Nisam se jako udebljao. Manje kruha, manje puta. Na dijetu. ((Iz džepa na sakou izvuče fotografiju) Ma pogledaj!

Valerio

Što je to?

Antonio

Fotografija. To smo mi. Ja i moja plavuša.

Marianna

Mogu li vidjeti? (Ispruži ruku prema fotografiji)

Antonio

Ne! (Podere sliku u četiri komadića. Stavi komadiće u usta, žvače, napravi pokret kao da želi govoriti) Nije lijepo govoriti punih usta. (Proguta) Dobra je. Crno bijela. E, te stare slike... (Smiješi se, pruži Marianni ruku) Dodji ovamo. (Marianna ne odgovara) Ostala si bez riječi? Vratit će ti se riječi, ja će ti ih dovesti. Malo zapuhane, ali doći će. Riječce sa oderanim koljenima. Halo? Ptičica! Flash! (Uzme Marianninu desnu ruku i stavi je pod svoju) Reci braco, nismo li predivan par? (Nepomično stoje. Antonio se smiješi. Valerio i Marianna su zbunjeni. Lagano se gase svjetla)

Četvrti prizor

Nedjelja navečer, vani je već mrak. U vazi na stolu je buket cvijeća. Valerio je sam u sobi koja je osvijetljena samo svjetlošću upaljenog televizora. Mijenja kanale na TV-u, gleda na sat, digne se, nervozno hoda, ponovo sjedne. Opet nekoliko puta promijeni kanal. Zatim naglo ustane, spotakne se, kao i obično, o električnu žicu, utičnica se izbjije iz zida, psujući je udari nogom te nestane u hodniku na desnu stranu. Čuje se zvuk vrata koja se otvaraju, možemo zamisliti kako Valerio gleda dolje niz stepenice, kao netko tko je u brizi za nekoga tko kasni. Zvuk vrata koja se zatvaraju, pojavi se Valerio, sjedne, malo gleda TV i zatim ga odjednom ugasi te ustane, sruši tri vojnika «koji pucaju» i baci ih na pod. Zatim, kao da drži mitraljez, raspali po njima.

Valerio

Ta-ta-ta-ta-ta! Strijeljanje zbog gubitka strpljenja. Strijeljanje zbog gubitka djetinjstva. (*Još malo nervozno hoda, opet sjedne u naslonjač, upali TV. Još malo gubi vrijeme sa mijenjanjem programa, zaustavi se na kanalu koji emitira pjesme, sluša nekoliko trenutaka i zatim ponovo ugasi. Ode do telefona, digne slušalicu, počne birati broj, no u tom trenutku čuje se zvono na vratima, zvoni više puta, nepravilno i pretjerano. Istovremeno se čuje ključ u bravi. Valerio gleda uokolo, sruši vazu sa cvijećem, ugasi svjetlo i ode skroz na lijevu stranu pozornice, između naslonjača i kupa stripova*)

Antonio

(*Iz hodnika*) Driiin, driiin! Ima li koga? Može li se ući? Smetamo? (*Čuje se Mariannin smijeh*) Je li vrijeme za čaj ili je vrijeme za kavu?

Marianna

Oprostite, koliko je sati? (*Smiju se zajedno te se pojave u prostoru pod lukom*)

Antonio

Braco! (*Zajedno*) Valerio!!! (*I dalje se smiju. Izgledaju sretno i veselo, možda malo pripito*)

Marianna

Ugasio je svjetlo.

Antonio

Nemoj ga paliti, naljutit će se.

Marianna

Ah, da. To se zove mala obiteljska ekonomija. (*Pojave se*) Nema ga! Napustio nas je!

Antonio

Mir duši njegovoj, trebao je prije kočiti! (*Smiju se. Valerio baci vazu sa cvijećem koja se razbije pod njihovim nogama*)

Marianna

Ah... tu si! (*Valerio upali svjetlo*)

Antonio

Braco, jesи li mislio na posljedice? Trebat će pomesti, oprati, posušiti... (*Smije se prigušeno*)

Valerio

Dosta! Prestani se smijati!

Marianna

Nitko se ne smije.

Antonio

Zaista, braco. Malo sam istražio po susjedstvu: svi mrtvi ozbiljni.

Valerio

Šuti! (*Marianni*) Gdje ste bili? Zašto toliko kasnite?

Marianna

Ah, sad ćeš mi praviti scene!

Valerio

Zašto ne? (*Antonio se smije*) Ti šuti! (*Antonio sjedne u naslonjač ispred televizora. Od sada pa nadalje u pozadini čujemo zvukove i glasove sa različitih programa koje Antonio mijenja*) Čekam, čekam, a od vas ništa! Tri, četiri, pet... već je prošlo osam sati! Što da mislim? Reci mi. Ti mi reci, ja ne znam.

Marianna

Misli što hoćeš. Budući da si tako tupoglav, nije me briga što misliš! (*Antonio se smije*)

Valerio

E, da! Tupoglavlji! Dobro! Napokon nešto jasno! (*Antoniju*) Ti šuti!

Marianna

Ne dovoljno. Nije dovoljno jasno. Načuli uši, gospodine tupoglavi: ovog puta zaista idem.

(*Krene prema hodniku, no Valerio joj prepriječi put*)

Valerio

Izašli ste u pola tri i rekli da idete na frape!

Marianna

Rekla sam da idem!

Valerio

Trebali ste ostati nekih pola sata i zatim smo trebali zajedno ići u kino. Kao i svake nedjelje!

Marianna

Promijenili smo plan. Zaboravili smo na tebe. Bio je lijep dan, a kada je lijep dan, zaboravim na tebe! Makni se.

Valerio

Mogli ste bar nazvati!

Marianna

Nisam imala žetona. (*Pokušava proći, Valerio je sprijecи*)

Valerio

Danas telefoni rade i s kovanicama. Od kunu, dvije, pet. I s karticom, čak i s osobnom iskaznicom, sa svime, sa poštanskim markama, s upaljačem, dovoljno je samo govoriti i čuje te se, ako želiš! Ako želiš!

Marianna

Ali ja nisam htjela. Ni tvoj brat!

Valerio

Ne uvlači mog brata u ovo. (*Antonio pretjerano pojača ton na TV-u*) Stišaj! (*Ton se još više pojača*) Rekao sam ti da stišaš! (*Baci se na brata, pokušava mu uzeti daljinski, ali Antonio ga primi za ruku i zavine mu ju iza leđa. Valerio vrišti od boli. Ton je i dalje glasan. Valerio leži na podu, Antonio je nad njim*)

Antonio

Da ju slomim? Reci, da li da ti ju slomim?

Valerio

Pusti me! (*Antonio ga još jače stisne, Valerio vrišti*)

Marianna

Pusti ga, molim te! (*Antonio pusti*)

Antonio

Zahvali njoj. (*Napne mišiće kao bilder, zatim sjedne pred TV i stiša ton. Valerio ustane i masira si ruku, naslonjen na stol. Marianna sjedne na stolicu*)

Marianna

Je li te ozlijedio?

Valerio

Jesi li čula što je rekao? Moram tebi zahvaliti. Hvala, Marianna. Ah, da. Hvala ti za ovu prekrasnu nedjelju. Baš nezaboravan dan.

Marianna

(*Nakon duge šutnje*) Dugo smo šetali po parku. Bio je lijepo osvijetljen, nježno, čisto. I tlo je bilo prekriveno žutim i crvenim lišćem. Kakve boje! I on je pričao i nije djelovao kao luđak, čak ni kao dijete. Ili sam možda ja ušla u njegov svijet, i svidjelo mi se, toliko da sam se izgubila u njemu. Činilo se kao san, kao san koji sam oduvijek sanjala: sresti čovjeka uz kojeg ću izgubiti osjećaj za vrijeme. Popodne je prošlo u trenutku. Izašli smo iz parka i on je rekao «Idemo ovamo, idemo onamo...» nevjerojatno, poznaje cijeli grad.

Valerio

Da, zaista. Baš ste predivan par. Našla si svog princa na bijelom konju. Kad je vjenčanje? I reci mi: mogu li ja ostati ili želite kuću za sebe?

Marianna

Gledaj, nisi me shvatio!

Antonio

(*smireno*) Oprostite, možete li govoriti malo tiše? Inače ću morati pojačati ton.

Valerio

Ne smijemo ometati gazdu u kući! (*Spusti glas*) Ispričavam se!

Antonio

Hvala.

Marianna

Kako da ti objasnim stvari koje ni sama ne razumijem?

Valerio

Pa nije tako nejasno. Dovoljno je pogledati na sat: sedam ste sati bili vani! Za sedam sati možeš doći do Istambula!

Marianna

Ako ćemo tako, i dalje od Istambula. Prošlost je puno dalje nego Istanbul. Posljednjih dana sam puno putovala u tom smjeru. Jesi li ikada pokušao? Svašta sam pronašla uz rub ceste. Ni ne znamo što ostavljamo iza leđa! I tamo daleko, daleko, na samom kraju su bile moje lutke, uz zid, pokraj pruge. Sjetila sam se njihovih imena, jednog po jednog. Svi imena. Ludo, ha? Ljudskih ne. Zapravo, ne svih. Činit će se čudno, no neka imena sam skroz zaboravila.

Valerio

Ja sam Valerio, u slučaju da se ne sjećaš.

Marianna

Ni glasova se nisam mogla sjetiti. Glasovi se ne pamte. Zatvorila sam oči, začepila uši, koncentrirala sam se. Ništa. To je prvo što se zaboravlja. I fizionomija također. Tu su pa nisu

tu, dođu i odu. Ako ih povežem s nekim komadom odjeće, kravatom, onda se bolje sjećam. Sjećati se lica na golom tijelu je gotovo nemoguće.

Valerio

Ja se tebe dobro sjećam.

Marianna

Sada da. Ali za godinu dana?

Valerio

Za godinu dana ču ja biti u ludnici, a ti sretno udana za princa na bijelom konju. U Istanbulu.

Antonio

Marianna.

Marianna

Da?

Antonio

Skuhaš mi kavu, molim te?

Valerio

Već sjedimo na kavi. Dobro, dobro. Nisi joj rekao koliko šećera želiš!

Antonio

Ah, da, ispričavam se. Dvije žličice. Produženu. Hvala. (*Nastavi gledati TV*)

Valerio

Što? Ne ideš? Ne juriš?

Antonio

Onda, gdje je ta kava?

Marianna

Samo trenutak, Antonio. Stavila sam vodu da zakipi.

Valerio

Oboje ste zvonili!

Antonio

Produženu, ha? Evo, vri. Kipi. Pazi, iskipjelo je! Ugasi! Eto. Hvala, dvije. (*šećera*) Ti mi stavi. Tako. Hvala. (*pije iz zamišljene šalice*) Vruće!

Marianna

Puši!

Antonio

(Puše, a zatim pije sa zadovoljstvom) Dobra je. Stvarno dobra. Moraš mi reći kako ju pripremaš, jer meni nikad ne ispadne ovako dobra. (Pije «zadnji gutljaj» zatim pruži šalicu) Hvala.

Marianna

Stavi je na kolica.

Antonio

Ah, da. (Odloži zamišljenu šalicu na zamišljena kolica) Baš mi je to trebalo. (Vrati se gledanju televizije. Valerio i Marianna ga u tišini promatraju. Antonio, kao da osjeća njihove poglede, okrene se i nježno im se nasmije. Zatim se okreće natrag prema televizoru)

Marianna

Ima još nešto što ti nisam rekla.

Valerio

Eto. I mislio sam si.

Marianna

Bili smo u kinu.

Valerio

Bez mene!

Marianna

U Kukuriku.

Valerio

U Kukuriku? Pa to je kino koje prikazuje porno filmove!

Marianna

I ti si me htio tamo odvesti neku večer!

Valerio

Da, ali ti nisi htjela jer te bilo sram!

Marianna

Ali s njim je drugačije, bilo je to kao neka igra, neka nevina igra, pokušaj shvatiti!

Valerio

Ne razumijem baš ništa! Baš ste perverznjaci! I to usred bijelog dana, kada vas svi vide!

Marianna

On me tamo odveo, savršeno poznaje ulicu, jednu od onih od koje ti se povraća, kako ih ti zoveš. Kaže da mu je ulicu pokazao Kovrčko...

Valerio

Da, Kovrčko! A tebi se dopalo!

Marianna

Da, dopalo mi se! Nije uopće loše! Treba tako svako malo, da se podigne napetost, bio si u pravu! Čak mislim da će opet ići.

Valerio

Pogledali ste film dva put, zato toliko kasnite!

Marianna

Molim te... Kada smo izašli bio je već mrak i sjeli smo da popijemo kavu, čak i ja koja nikada ne pijem kavu, pričali smo i smijali smo se, tvoj brat je jako duhovit i na kraju smo malo i popili i svidjelo mi se sve to, bila je to jedna jako lijepa nedjelja jer sam napokon osjetila da se nešto pokrenulo, ovdje, u srcu, i nisam htjela da stane, rekla sam «Ajde skači, trči!», nemoj me pitati što je to bilo, da se nisi usudio, kažem ti to za tvoje dobro i preklinjem te, što god da mi još želiš reći ili me pitati, ostavi rupu kroz koju mogu pobjeći! (*Place*)

Valerio

(*Nakon trenutka šutnje*) Amen.

Marianna

Amen.

Valerio

Zaljubila si se u njega.

Marianna

Nisam!

Valerio

Jesi. I papirnica je na prodaju. (*Sjedne*)

Antonio

Akcija. (*Ugasiti TV i ustane*) Gdje su moje igračke? Pitao sam nešto. U ovoj kući čovjek mora sam sebi odgovarati. «Tamo su, zar ne vidiš? Pod nosom su ti!». Sada ćemo ih kupiti. (*Sagne se i počne skupljati razbacane igračke*) Vlakić snova, zvrk užitka, medvjedić laži... i ti. I ti. I ti. (*Ode do prozora i otvori ga*) Čak su i dinosauri nestali u jednom trenutku s lica zemlje. Nedavne studije su pokazale da ih je sam Bog glavom i bradom bacio kroz prozor. Eto zašto treba biti spremna na sve. Sljedeći puta može biti red na nas. Hrabo, dečki. Nitko vas neće vidjeti. Nakon semafora skrenite lijevo. Hajde! Brzo, brzo! (*Baci igračke kroz prozor*) Trčite! (*Valeriju i Marianni koji ga nepomično gledaju*) Ako im toliko treba da dođu do semafora, nitko ih neće uzeti. (*Mrak*)

Peti prizor

Ponedjeljak ujutro, jako rano. Antonio sjedi za stolom i pokušava pisati. Šapćući, rastavlja riječi na slogove.

Antonio

Privid... bolest... neizrecivo... kušnja... (*Pojavi se Marianna u spavaćici. Izgleda vrlo umorno. Prolazi kroz sobu idući prema kuhinji. Antonio ju gleda dok prolazi*) Bok Marianna.

Marianna

(*Bez da ga pogleda*) Bok, Antonio. (*Uđe u kuhinju*)

Antonio

Marianna...

Marianna

Da?

Antonio

Htio sam ti reći... da si jako lijepa ujutro kad se probudiš.

Marianna

Lažljivče, narast će ti nos.

Antonio

Ne! Od nesanice si još i ljepša.

Marianna

(*Pojavi se na pragu kuhinje sa čašom mlijeka u ruci*) Misliš? (*Pije*)

Antonio

Da. Sviđa mi se ova plava vena koju imaš na sljepoočnici. (*Ustane i približi joj se*)

Marianna

Imam plavu venu?

Antonio

To je vena tjeskobe. Pojavi se pa nestane, kao i neki otoci. (*Gotovo je dodirne*)

Marianna

Baš čudno. (*Sguscia via, stavi polupraznu čašu na stol i ode u kupaonu*)

Antonio

U venama je sva istina.

Marianna

Imat ću to na umu.

Antonio

Mogu li ovdje vani sjediti?

Marianna

Možeš, ali nemoj gledati.

Antonio

Brava bez ključa je velika kušnja, znaš?

Marianna

Nije to tebi slično.

Antonio

Je, je, slično mi je, uvjeravam te. (*Marianna se smije*) Obećavam ti da neću gledati.

Marianna

Kako to da si već budan?

Antonio

Učim č i č. Moram nadoknaditi. (*Zvuk slavina u kupaonici*) Marianna?

Marianna

Da?

Antonio

Čuješ li me dok govorim?

Marianna

Da, ali govorи malо glasnije.

Antonio

Je li u redu ovako? Halo? Halo?

Marianna

Halo, halo! Prijam!

Antonio

Htio bih voditi ljubav! Pogodi s kim? Čak se i Mignottina slaže.

Marianna

Zaručena sam za tvog brata.

Antonio

Ako treba prezvati maslac nije važno je li nož tup ili oštar. Čak i žlica može biti dovoljna.

Marianna

Što kažeš?

Antonio

Rekao sam da i žlica može biti dovoljna!

Marianna

Za što?

Antonio

Za prerezati maslac.

Marianna

Želiš li doručkovati?

Antonio

Bio je to samo primjer.

Marianna

Ako pričekaš deset minuta, možemo ga zajedno pripremiti.

Antonio

Da, da....

Marianna

Možeš izvaditi maslac iz frižidera. I mlijeko.

Antonio

Skrik, skrek!

Marianna

To su cvrčci?

Antonio

Ne. To je zvuk koji proizvode cipele vremena kada vrijeme hoda po hodniku.

Marianna

Razumijem. U redu.

Antonio

Ne, ne razumiješ. Jesi li znala da je djetinjstvo pakao za nas odrasle! Iz svoje sam niše promatrao svijet. Zabilježio sam na tisuće pogleda za svaku prigodu dana i noći. Nikada ih nije bilo dovoljno i na mom vidiku nije bilo ničeg osim očiju. Tek su onda došli osmjesi. Zatim nosovi. I tako je malo pomalo moj život dobivao svoju fizionomiju. Napokon! Čekajući onu prokletu poplavu koja nikako da dođe! Pa zatim liječnici kojima me brat vodio, pogotovo prvih godina, a zatim, kako to bude, pomirio se sa situacijom, jednim poljupcem, kakav majke daju svojoj djeci da bi ih zaštitile od one neizrecive gorčine od koje se tresu planine i ruši se nebo. I u veljači sam osjećao oluje. Kiša koja lupa po krovovima...Sve tutnji u kolibi! I nikad nikoga, nikad nikoga, nikad nikoga! I video sam dimnjake kako lete i dolje svog oca kako trči za svojim šeširom, jer ponekad su nicale uspomene. «Toni, pomozi nam! To smo mi!». Bili su tamo, držali su se za rub zida, a ja sam ih lupao po prstima kako bi pali, kao u filmovima! Ali

još to nije bila poplava pa se vrati do prozora i gleda prema gore, evo ih tamo, žene sa šeširima na vjetru. Pratiš me? Hej, plavušice, pričam o sebi, spusti se u moje tajne! Toliko sam ih vidio kako prolaze i želio sam ih. Toliko mi se izoštalo sluh da čujem gumicu kako udara o kožu i gaćice koje idu gore - dolje u uzlaznom ritmu i proizvode zvuk sličan pjevu ptica koji zavodi svoju dragu, ima ih mnogo na drvetu pokraj zgrade. Vidiš? Vidiš? Ovoga puta ne lažem. Znamo da je sedam puta sedam četrdeset i devet, no postoje dani kada se sve čini toliko nesavršenim, pogotovo oko šest - pola sedam... Ja želim voditi ljubav s tobom, Marianna, strastveno, divlje, ludo! Čuješ li me? Kako želiš da to bude, kao mala podvala, nećeš ni primijetiti, a kasnije će ti postavljati prekrasna pitanja, postavit će ti jedno odmah, pazi: ima li, po tvom mišljenju, Bog pupak? Ne trebaš odmah odgovoriti, razmisli. Halo? Čuješ li me? Halo? (*Otvore se vrata kupaonice*) Evo te. Evo zvuka gumice... na tvojoj bijeloj i čvrstoj guzi, na tvojim okruglim bokovima kamo usne mog brata još nisu stigle, reci istinu, Marianna, svidio ti se pornić, mislim da jest! Nakon one svjetlosti u parku... znaš, ja sam se osjećao opkoljeno, uhvaćeno, ugušeno tom svjetlošću, koja tjeskoba, zbog toga sam te odveo tamo, reci istinu, Kukuriku je bolji, puno bolji od pudinga koji ti muž svakodnevno ulijeva u zdjelicu, ja sam djevojko kao i ti, mi plešemo po žicama pod visokim naponom, čuješ li? Čuješ li? Halo? Halo? (*Marianna mu položi ruke na leđa*)

Marianna

Šuti sada. Malo tišine, molim.

Antonio

Ah, da. Tišine. I njih sam zabilježio. (*Ustane i okrene se prema Marianni*) Ima jedna koju jako volim, koja je moja omiljena, to je kri kri tišina, to je tišina topljenja. To je tišina kocke leda ostavljene u čaši na mramornom stolu u vrtu. (*Poljube se. Antonio miluje Mariannu po cijelom tijelu. Odjednom zastane*) Nemaš gaćice?

Marianna

(*Smije se*) Spavam bez njih!

Antonio

(*Odmakne se od nje*) A, tako.

Marianna

Tko zna čija je bila ona gumica koju si čuo! (*Oboje se smiju. Antonio odjednom postane ozbiljan*)

Antonio

Lijepa si kad se smiješ, lijepa. Nasmijana i neispavana. Lutkica. Ti si moja Olimpijada. Razdjevičena kurvica.

Marianna

(Malo preplašena) Dosta sada. Kasnim. (*Uđe u kuhinju*)

Antonio

Ne, čekaj. Slijedim te! Ulovit ću te. (*Uđe i on u kupaonicu*)

Marianna

Izlazi!

Antonio

Bila je to gumica od moje praćke, eto što je bilo. Ja praćkom gađam ptice pjevice i guštare.

Marianna

Što radiš? Ne, odlazi!

Antonio

Zaista, imam cijelu kolekciju užeta, hoćeš vidjeti? Marianna, Marianna, mademoiselle...

Marianna

Pusti me, što to radiš? Ne! Ne! (*Čuju se buka i stenjanje, padne bočica i razbijanje se*) Upomoć!

Antonio

Oprosti. Oprosti. Evo. Evo!

Marianna

(Iz kupaonice) Ne, ne želim! (*Vrata kupaonice se otvore, Marianna izađe uznemirena*)

Valerio

(Koji je ušao ne znajući što se dogodilo) Što se događa? (*Marianna drhti i ništa ne govori*)

Što ti je ovaj put učinio? Što ti je? Sjedni. (*Posjedne ju*) Je li te prestrašio? Što je?

Marianna

Pokušao me silovati.

Valerio

Ma o čemu ti pričaš?

Marianna

Napao me u kupaoni. Cijelu me uprljao.

Antonio

(Izlazi iz kupaonice nespretan i pogubljen, brišući se ručnikom) Nije ništa, nije ništa.

Marianna

(Urla) Odvratno!

Valerio

(I on viče, udarajući nogom stolicu koja se prevrne) Bingo! Velika ljubav! Čestitam!

Čestitam!

Marianna

Molim te, nemoj! ...

Valerio

Htjela si ga izlijeciti, zapravo ne: oslobođiti. Dobro, dobro! Mitska junakinja.

Marianna

Ne, ne, ne!

Valerio

Gledam gore jer uskoro će tvoje uzašaće i želim vidjeti kako ideš gore! (*Marianna pobjegne, Valerio je zadrži*)

Marianna

Pusti me.

Valerio

Od kada si došla u ovu kuću ne govorиш ništa osim pusti me, ne govorиш ništa osim pusti me!

Marianna

Treba mi zraka! (*Otrči u sobu. Valerio je slijedi. Sada čujemo samo glasove*)

Valerio

Nisam to očekivao od tebe. Razočarala si me.

Marianna

Žao mi je.

Valerio

Ne želim ti ni reći sve što mislim. Ne želim ti reći. (*Pojavi se, ode u kupaonicu, opere lice*)

Marianna

Reci mi što hoćeš, misli što hoćeš.

Valerio

Tražila si muža? Našla si ga: mene. Ja sam idealan muž, ako nisi shvatila. No, ako si tražila plavi mjesec, nisi trebala dolaziti ovamo.

Marianna

Pogriješila sam! Zapravo ne: promijenila sam mišljenje!

Valerio

Jednostavno, jednostavno! Prejednostavno! Draga moja usidjelice!

Marianna

Ti si mali čovjek, a ja želim letjeti visoko, visoko, visoko! Pod cijenu da slomim vrat! (*Uđe s koferom kojeg otvorenog baci na pod nasred prostorije. Odjenula je traperice i majicu*)

Valerio

Vrat koji je slomljen je moj! A sada odlaziš kao da ništa nije bilo!

Marianna

Nastrandala sam ja, samo ja. Ne razumiješ li? (*Kreće se amo – tamo skupljajući osobne stvari koje baca u kofer*) Probudi se, dečko dragi!

Valerio

Da, probudi se! Letjeti! Oblaci, oblaci! Stavi oblake u kofer. Stavi i mog brata. Neću plakati ako ga povedeš sa sobom. Dapače. Poklanjam vam pretplatu na Kukuriku.

Marianna

Hvala. Vidimo se tamo.

Valerio

Nastoj ništa ne zaboraviti, može? Ne želim da se sutra vratiš s isprikom da si nešto zaboravila.

(*Uđe u kupaonicu*)

Marianna

Nemoj se nadati.

Valerio

Požuri se!

Marianna

Trudim se. (*Uđe u kuhinju iz koje ubrzo izade sa nekoliko bočica koje stavlja u kofer*)

Valerio

(*Izlazeći iz kupaonice, baci joj kutiju tampona*) I ovo. I nosi sa sobom one tvoje odvratne biljne čajeve. I sojine adreske, skoro si me natjerala da ih počnem jesti. (*Urla*) Ja ne volim soju!

Marianna

A ja ne volim život koji sam živjela do danas. Ne volim ni živote drugih. Najmanje tvoj.

Valerio

Sve bih ti bio dao!

Marianna

Najljepša hvala. Ali ono što ja tražim ne postoji u tvojem svemu. Razumiješ li me?

Valerio

Ne. Nikad. Stvari imaju ime. Objasni! Van s imenima! Barem jedno. Reci mi što tražiš!

Marianna

Ne znam. (*Oči su joj pune suza*)

Valerio

Pomoći će ti: novčanik, dijamantni prsten, kuću s bazenom! Onda? Je li tako? Ajde, reci!

Marianna

(Nakon kraće šutnje) Nevinost.

Valerio

Ja sam nevin.

Marianna

Ne, tvoj brat je u pravu. Ti si običan, prosječno zdrav, smrtnik.

Valerio

Je li to zločin?

Marianna

Da.

Valerio

Odlazi onda, trči! Što čekaš? (*Ode u hodnik, viče*) Antonio, dođi se pozdraviti. Marianna odlazi!

Marianna

Da, Marianna odlazi i ne vraća se više. Marianna traži ono čega nema. Da bi se našlo ono čega nema, treba puno putovati, naučiti jezike, puno puta se cijepiti. Da bi se našlo ono čega nema, treba raditi godinama, naporno, uz malo slobodnih dana. Treba to znati i biti ustrajan. Da bi se našlo ono čega nema, potrebna je bujna mašta i živo srce, stvari koje prosječan čovjek ne posjeduje. Da bi se našlo ono čega nema, moraš tome posvetiti svoje vrijeme, svu svoju snagu, svu svoju radost. Tražeći ono čega nema, naučimo kako upoznati samog sebe i otkrijemo da je onaj koji ide naprijed puno sretniji od onog koji bježi.

Valerio

To si pročitala u knjizi korica.

Marianna

Da. To je prekrasna knjiga. Šteta što si ju koristio samo kako bi smirio brata. Da si je bolje pročitao, možda bismo danas zajedno otišli. (*Uđe Antonio, odjeven u staru pidžamu*)

Antonio

Marianice, molim te, imaš li možda ogledalo? Pokušao sam napraviti ovako (*Napravi pokret kao da gleda pomoću ogledala-retrovizora*), ali bez ogledala se ništa ne vidi. Ni lijevo ni desno.

Marianna

(Nakon trenutka neugodnosti) Mogu ti dati svoje. Čekaj. (*Kopa po koferu, otvori nesesar, izvadi iz njega ogledalo koje dade Antoniju. Ovaj ga uzme i odmah u njemu gleda Mariannin odraz*)

Antonio

Dobro. Napokon te opet vidim..

Marianna

(Zatvara kofer) Poklanjam ti ga.

Antonio

Hvala. Odlaziš?

Valerio

Da. I u žurbi je.

Antonio

Ideš daleko?

Valerio

Jako daleko, zamisli. Ide tražiti ono čega nema.

Antonio

Onda ćeš sigurno sresti Kovrčka. Pozdravi mi ga. I reci mu da u ovoj kući uvijek ima mjesta za njega.

Marianna

Reći će mu.

Antonio

Trebam li te pokušati zadržati?

Marianna

Ne. Nema smisla.

Antonio

I ja tebi želim nešto pokloniti. (*Uzme iz vitrine staru knjigu*) Knjiga korica. Uzmi ju. Kuća časti. (*Marianna gleda Valerija koji spusti pogled. Zatim gleda Antonija*)

Marianna

Hvala. (*Uzme knjigu i kofer i uputi se prema izlazu. Valerio sjedi uz prozor i gleda van*)

Antonio

Ako želiš ostati, još nije prekasno. (*Zvuk ulaznih vrata koja se otvaraju*) Učini to za mog brata! (*Vrata se zatvore. Antonio gleda Valeria*) Kuku! Nema više Marianne! (*Duga tišina. Svjetla se stišavaju kao da se odjednom spustila večer*) Braco... (*Valerio ne odgovara*) Valerio...

Valerio

Mmmmm....

Antonio

Misliš li da će Marianna ostati cijeli život plavuša? (*Valerio ne odgovara*) Je li ti se više sviđala kao plavuša ili kao brineta? Meni kao plavuša. A tebi? A tebi? A tebi?

Valerio

Tiho budi!

Antonio

Nisi mi odgovorio. Da ti ponovim pitanje?

Valerio

Brineta.

Antonio

Bolje plava. Tako je svršaka ne mogu vidjeti i može se sakriti u žitu.

Valerio

Ona ne bježi. Ide naprijed. (*Antonio kopa po ormariću u vitrini*) Što tražiš?

Antonio

Gledam da li je slučajno ostala koja igračka.

Valerio

Sve si ih bacio.

Antonio

U dnu ormarića uvijek ima iznenađenja. Kao i u slijepim ulicama. Jesi li ikada obratio pažnju? Jednom sam došao na kraj slijepе ulice. Znaš što je tamo bilo? Nikada ne bi pogodio. Izlaz!

(*Smije se*)

Valerio

Ja znam sve što ima u ormarićima. Mogu napraviti inventuru u svakom trenutku. Napamet.

Ne trebam kopati. (*Tišina*)

Antonio

Ja sam gladan. (*Valerio ne odgovara*) Ti nisi gladan?

Valerio

Nisam.

Antonio

Nimalo?

Valerio

Ne.

Antonio

Žedan?

Valerio

Ne.

Antonio

Ni žedan? (*Valerio ne odgovara*) Čak ni ona žeđ kada kažeš «pit ču kasnije»?

Valerio

Niti ta. (*Tišina*)

Antonio

Kada se mama vraća?

Valerio

Mislim da se više neće vratiti.

Antonio

Ni tata?

Valerio

Ni on. Ostavio je ovdje svoj šešir.

Antonio

A Elisabetta? (*Valerio ne odgovara. Antonio se približio vješalici za kapute*) Braco... Čuj.. mogu se igrati s ovim? (*Pokaže na odjeću koja visi na vješalici*) Samo malo.

Valerio

Možeš. Zabavi se. (*Antonio odjene «maminu» periku i suknju, smijulji se, promatra se u ogledalu u više različitih poza, skine periku i stavi «tatin» šešir, zatim jaknu, smije, i dalje se gleda u ogledalu*)

Antonio

Braco! Imam jednu ideju! Nemoj gledati, ja ču ti reći kad može. (*Stavi plavu periku i zatim uzme vjenčanicu i prisloni je uz tijelo čvrsto je držeći jednom rukom u visini prsa*) Može! (*Valerio se ne okreće*) «Olimpijada, Odiseja, Samotracija!» (*Valerio se okrene i gleda ga*)

Valerio

Bok Marianna. (*Antonio se smije, sretan*)

Antonio

Bolje, je li tako?

Valerio

Da, bolje.

Antonio

Puno bolje. Puno bolje, najbolje. A ja sam gladan, jako gladan.

Valerio

Za pet minuta ču se dići i otići u kupovinu. Samo još pet minuta.

Antonio

Čemu ti služi tih pet minuta?

Valerio

Napravio sam inventuru svega onoga što je u mojim ormarićima. Savršeno, znaš? Sjećam se svega. Fali mi još samo jedan, moj noćni ormarić.

Antonio

I sjećaš se baš svega svega svega što imaš? Baš svega?

Valerio

Baš svega.

Antonio

Jesi li mislio i na one kutove u dnu?

Valerio

Imao sam samo jednu nedoumicu. Gdje je, po tvom mišljenju, moj prvi mliječni Zub? U ovalnoj ili okrugloj kutijici?

Antonio

Ne bih znao.

Valerio

(*Vrlo ponosan na sebe*) U okrugloj. U ovalnoj je pramen kose.

Antonio

Nevjerojatno.

Valerio

Sada me pusti da razmislim. (*Antonio, i dalje u vjenčanici i s plavom perikom na glavi, sjedne. Duga šutnja tijekom koje Valerio, zatvorenih očiju, broji na prste*)

Antonio

(*Tiho*) Kiši. Klip! Klap!

Valerio

Dvije kapi. (*Prisloni kažiprst na usta pozivajući tako Antonija da i on šuti*)

Antonio

I poplava je počela sa dvije kapi. (*Opet tišina*) Reci da ćemo se spasiti?

Valerio

Ha? Od čega?

Antonio

Ništa, ništa. (*Opet duga šutnja. I Antonio je zatvorio oči. Zatim, odjednom, malo poskoči*) Oh!

Valerio

Što je?

Antonio

Čuo sam plač.

Valerio

Gdje?

Antonio

U svom srcu. (*Gleda si prsa*) Mora da je netko skriven unutra. Živ pokopan. Halo? Halo?

(*Svjetla se počinju gasiti*) Halo? Halo? (*Mrak*)

KRAJ

All rights reserved - Info email: vittoriofranceschi@libero.it

